

SINUN JA LÄHEISTESI VAKUUTUKSET

SISÄLLYSLUETTELO

HENKILÖVAKUUTUKSET	2	MATKAVAKUUTUKSET	16
Pohjolan Terveysvakuutus	3	Eurooppalaisen Matkustajavakuutus	16
Pohjolan Toimeentulovakuutus	14	YLEISET SOPIMUSEHDOT	24
Henkivakuutus	15		
Työkyvyttömyysvakuutus.....	15		

HENKILÖVAKUUTUKSET

Mittaturvaan on valittavissa seuraavat henkilövakuutukset

- Pohjolan Terveysvakuutus
- Pohjolan Toimeentulovakuutus
- Henkivakuutus
- Työkyvyttömyysvakuutus
- Eurooppalaisen Matkustajavakuutus.

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut vakuutukset.

HENKILÖVAKUUTUSTEN YHTEISET MÄÄRÄYKSET

Näitä yhteisiä määräyksiä sovelletaan Pohjolan Terveysvakuutukseen, Pohjolan Toimeentulovakuutukseen, Henkivakuutukseen ja Työkyvyttömyysvakuutukseen.

Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen ehdot ovat Matkavakuutukset -osassa.

1 VAKUUTETTU

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut henkilöt.

2 EDUNSAAJA

Vakuutuksenottaja voi määrätä edunsaajan, jolle vakuutus korvaus maksetaan. Edunsaajamääräys, sen muutokset tai peruutukset on tehtävä kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

Korvaukset Pohjolan Terveysvakuutuksesta ja Pohjolan Toimeentulovakuutuksesta kuolinturvaa lukuun ottamatta maksetaan vakuutetulle, jolle vakuutuksenottaja ole ilmoittanut muuta edunsaajaa.

Kun vakuutettu on syntynyt lapsi, edunsaajana Pohjolan Terveysvakuutuksessa on lapsen äiti vakuutetun syntymään asti. Kun vakuutettu on syntynyt lapsi, edunsaajana Pohjolan Toimeentulovakuutuksessa on vakuutuksenottaja vakuutetun syntymään asti.

3 VAKUUTUSTEN VOIMASSAOLO

3.1 Voimassaoloalue

Vakuutukset ovat voimassa kaikkialla maailmassa.

Korvausta Pohjolan Terveysvakuutuksesta maksetaan kuitenkin vain Suomessa syntyneistä kuluista. Jos on erikseen sovittu ja vakuutus kirjassa tehty merkintä jonkun Pohjolan Terveysvakuutuksen turvan kohdalle, että siitä korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, tästä turvasta maksetaan korvausta vain EU- ja ETA-alueella sekä Sveitsissä syntyneistä kuluista. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaava viranomais.

3.2 Voimassaolo urheilussa

Moottoriturheilulajeissa liikennevakuutus on ensisijainen korvaaja Pohjolan Terveysvakuutukseen nähden.

3.2.1 Kilpaurheilun määritelmä

Kilpaurheilulla tarkoitetaan urheiluliiton tai urheiluseuran järjestämiä kilpailuja tai otteluita, valmennusohjelman mukaisia harjoituksia sekä lajille ominaisia muita harjoituksia kilpaurheilun tasosta tai vakuutetun iästä riippumatta. Urheilijan hoitoturvassa, Urheilijan lisähoitoturvassa ja Urheilijan hammasturvassa kilpaurheiluun luetaan myös edellä kerrottuihin kilpailuihin, otteluihin ja harjoituksiin välittömästi liittyvät meno- ja paluumatkat.

Valmennusohjelman mukaisilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, jotka suoritetaan laaditun kirjallisen tai suullisen harjoitusohjelman mukaisesti valmentajan valvonnassa tai ilman valvontaa.

Lajille ominaisilla muilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, joita suoritetaan varsinaisen lajin oheisharjoitteina, kun ne suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

3.2.2 Kilpaurheilu

Pohjolan Terveysvakuutuksen Hoitoturva, Kuluturva, Lisähoitoturva ja Hammasturva, Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Päivärahaturva ja Työkyvyttömyysvakuutus eivät ole voimassa kilpaurheilussa.

Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Invaliditeettiturva ja Kuolinturva ovat voimassa kilpaurheilussa. Myös Henkivakuutus on voimassa kilpaurheilussa.

Pohjolan Terveysvakuutuksen Urheilijan hoitoturva, Urheilijan lisähoitoturva ja Urheilijan hammasturva ovat voimassa siinä tai niissä kilpaurheilulajeissa, jotka vakuutus kirjassa on turvien kohdalle merkitty. **Turvat eivät kuitenkaan koskaan ole voimassa kohdassa 3.2.4 kerrottujen riskialtiiden urheilulajien kilpaurheilussa.**

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Työkyvyttömyysvakuutuksen kohdalle vakuutus kirjassa, Työkyvyttömyysvakuutus on kuitenkin voimassa kilpaurheilussa, **ei kuitenkaan koskaan kohdassa 3.2.4 kerrottujen riskialtiiden urheilulajien kilpaurheilussa.**

3.2.3 Urheilun erikoislajit

Pohjolan Terveysvakuutuksen Hoitoturva, Kuluturva, Lisähoitoturva ja Hammasturva, Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Päivärahaturva ja Työkyvyttömyysvakuutus eivät ole voimassa missään alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilulajeissa, joita kutsutaan näissä ehdoissa urheilun erikoislajeiksi. Edellä kerrottua noudatetaan riippumatta siitä, kilpaileeko vakuutettu näissä lajeissa vai ei.

Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Invaliditeettiturva ja Kuolinturva ovat voimassa urheilun erikoislajeissa. Myös Henkivakuutus on voimassa urheilun erikoislajeissa.

Pohjolan Terveysvakuutuksen Urheilijan hoitoturva, Urheilijan lisähoitoturva ja Urheilijan hammasturva ovat voimassa kaikissa alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilun erikoislajeissa, kun siitä on tehty merkintä turvien kohdalle vakuutus kirjassa. Tällöin turva on voimassa myös urheilun erikoislajien harjoittamiseen välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla. **Turva ei ole kuitenkaan koskaan voimassa näiden urheilun erikoislajien kilpaurheilussa.** Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 3.2.1.

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Työkyvyttömyysvakuutuksen kohdalle vakuutus kirjassa, Työkyvyttömyysvakuutus on kuitenkin voimassa kaikissa alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilun erikoislajeissa. **Vakuutus ei kuitenkaan koskaan ole voimassa näiden urheilun erikoislajien kilpaurheilussa.** Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 3.2.1.

Urheilun erikoislajit ovat

- kamppailu- ja kontaktiturheilulajit
- talviurheilulajeista: kelkkailu, freestylehihto sekä nopeus- ja suoksylasku
- ilmailulajit, kuten kuumailma- ja kaasupalolentäminen, moottorilentäminen, riippu- ja varjoliitto, ultrakevytlentäminen, laskuvarjohyppääminen, tuulitunnelilentäminen, harrasterakenteisella lentokoneella lentäminen, purjelento ja moottoripurjelento
- voimailulajeista: voimanosto, painonnosto ja kehonrakennus
- laitesukelluslajit
- muut urheilun erikoislajit: bmx- pyöräily, benji -hyppy, vetovarjolla lentäminen, siipi- ja leijapurjehdus, lentopurjehdus tai -lautailu, parkour, köysilaskeutuminen, akrobatia ja free running.

3.2.4 Riskialtiit urheilulajit

Pohjolan Terveysvakuutuksen Hoitoturva, Kuluturva, Lisähoitoturva ja Hammasturva, Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Päivärahaturva ja Työkyvyttömyysvakuutus eivät ole voimassa alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilulajeissa, joita kutsutaan näissä ehdoissa riskialteiksi urheilulajeiksi. Edellä kerrottua noudatetaan riippumatta siitä, kilpaileeko vakuutettu näissä lajeissa vai ei.

Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Invaliditeettiturva ja Kuolinturva ovat voimassa riskialteissa urheilulajeissa. Myös Henkivakuutus on voimassa riskialteissa urheilulajeissa.

Pohjolan Terveysvakuutuksen Urheilijan hoitoturva, Urheilijan lisähoitoturva ja Urheilijan hammasturva ovat voimassa siinä tai niissä alla olevassa luettelossa kerrotuissa riskialteissa urheilulajeissa, jotka on vakuutus kirjassa turvien kohdalle merkitty. Turva on voimassa myös vakuutus kirjassa merkityn lajin harjoittamiseen välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla sekä tämän lajin kilpaurheilussa. Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 3.2.1.

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Työkyvyttömyysvakuutuksen kohdalle vakuutus kirjassa, Työkyvyttömyysvakuutus on kuitenkin voimassa kaikissa alla olevassa luettelossa kerrotuissa riskialteissa urheilulajeissa. Työkyvyttömyysvakuutus on tällöin voimassa myös riskialtiiden lajien kilpaurheilussa. Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 3.2.1.

Riskialtiit urheilulajit ovat

- amerikkalainen jalkapallo
- australialainen jalkapallo
- rugby
- lacrosse
- vapaaottelu
- wrestling
- off -pistelasku
- jää- ja kalliokiipeily
- jäätikko- ja vuorikiipeily
- voimamieslajit
- alamäkipyöräily
- alamäkiluistelu
- valtameripurjehdus
- BASE -hyppy
- vaellus asumattomalla seudulla, kuten ulkomailla vuoristoon, viidakkoon, aavikolle, erämaahan tai muille vastaaville seuduille tehtävät vaellukset tai tutkimusretket
- koskisyöksy
- vapaasukellus
- roller derby
- muut vastaavan riskitason riskialtiit urheilulajit.

3.3 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon

Turvat päättyvät viimeistään sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 100 vuotta. Henkivakuutus ja Työkyvyttömyysvakuutus sekä Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Päivärahaturva kuitenkin päättyvät tätä ennen siten kuin näiden vakuutusten ja turvan ehdoissa kerrotaan. Myös Pohjolan Terveysvakuutuksen Hammasturva päättyy sairauksien osalta edellä kerrottua aikaisemmin siten kuin vakuutus kirjalla kerrotaan.

4 TAPATURMA JA SEN RAJOITUKSET

4.1 Tapaturma

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen ja ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista ja kaasumyrkytystä sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttamaa myrkytystä.

4.2 Voimanonnistusta ja sen rajoitukset

Pohjolan Terveysvakuutuksen Urheilijan hoitoturvasta ja Urheilijan lisähoitoturvasta, joka on valittu tapaturman varalta, korvataan myös lääkärin toteama lihaksen tai jänteen venähdys- tai repeämävamma, joka on aiheutunut voimanonnistuksen yhteydessä vakuutus kirjassa mainitussa kilpaurheilulajissa tai riskialteissa urheilulajissa taikka urheilun erikoislajissa ja johon on annettu lääkärin hoitoa 14 vuorokauden kuluessa venähdyksestä tai repeytymisestä.

Voimanonnistuksesta aiheutuvia kuluja korvataan enintään kuuden viikon ajalta hoidon alkamisesta. Kuluihin voi sisältyä vain yksi magneettitutkimus. Kuluina ei korvata leikkaus-toimenpiteitä.

Voimanponnistuksen yhteydessä aiheutuneen venähdyksen tai repeämävamman korvaamisessa noudatetaan samoja rajoituksia kuin tapaturman kohdalla. Vammoja, joita ei ehtokohtaan 4.3 mukaan korvata tapaturmana ei korvata myöskään voimanponnistuksen aiheuttamana. Voimanponnistuksen aiheuttamiin vammoihin sovelletaan tapaturmia vastaavasti myös ehtokohtaa 4.4.

4.3 Tapaturmana ei korvata

Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden, vian tai vamman aiheuttamasta tapahtumasta
- leikkauksen-, hoito- tai muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei toimenpidettä ole suoritettu samasta turvasta korvattavan vamman hoitamiseksi
- vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin, muun huumaavan aineen tai ravinnoksi nauttiman aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä
- itsemurhasta tai sen yrityksestä.

Tapaturmana ei korvata puremasta tai pistosta saatua tartuntatauti.

Tapaturmana ei korvata nikamavälileivytystä, vatsan tai nivusalueen tyrää, akillesjänteen tai hauislihaksen pitkän pään janteen taikka olkapään kiertäjäkälvosimen repeämää eikä nivelten tavantakaisia sijoiltaan menemisiä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudus vaurioituisi.

4.4 Tapaturmasta riippumattoman sairauden, vamman, vian tai rappeutumien vaikutus

Tapaturmasta riippumattomia sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa.

Jos edellä kerrotut tapaturmasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet tapaturmasta aiheutuneen vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan korvauksia vain siltä osin kuin kulujen, työkyvyttömyyden tai pysyvän haitan katsotaan aiheutuneen tästä tapaturmasta. Tätä rajoitusta ei sovelleta Pohjolan Toimeentulovakuutuksen Kuolinturvassa.

4.5 Laajennus tapaturmien osalta

Tätä ehtokohtaa sovelletaan Pohjolan Terveysvakuutuksen Hoitoturvassa, Kuluturvassa ja Lisähoitoturvassa, jos vakuutettu on tapaturman sattuessa 60-vuotias tai sitä vanhempi.

Tapaturman kuluja korvataan myös silloin, kun tapaturma on sattunut sairauden, vian tai vamman vuoksi. Tapaturman aiheuttaneen sairauden, vian tai vamman kuluja ei kuitenkaan korvata tapaturman kuluina.

Tapaturman aiheuttaman vamman kuluja korvataan kyseisen vamman tavanomaisen lääketieteellisen paranemisan jälkeen enintään neljän kuukauden ajalta, kun tapaturmasta riippumaton sairaus, vika, vamma tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutuma on pitkittänyt tapaturmasta paranemista. Tapaturman kuluina ei korvata tapaturmavamman paranemista pitkittäneen sairauden, vian, vamman tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumien kuluja.

Tapaturman aiheuttaman vamman kuluja korvataan enintään neljän kuukauden ajalta, kun tapaturmasta riippumaton sairaus, vika, vamma tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutuma on oleellisesti myötävaikuttanut tapaturman syntymiseen. Tapaturmavamman syntyyn oleellisesti myötävaikuttaneen sairauden, vian, vamman tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumien kuluja ei kuitenkaan korvata tapaturman kuluina.

5 KULUJEN KOHTUULLISUUS

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kustannus huomattavasti ylittää yleisesti hyväksytyin ja noudatetun kohtuullisen tason, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle kohtuullisen tason.

6 VAKUUTUSYHTIÖN OIKEUS MÄÄRÄTÄ HOITOPAIKKA

Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä, missä vakuutetun tutkimus- ja hoitotoimenpiteet toteutetaan, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta hankaluutta.

7 RISKIALUEET, SOTA, YDINVAHINKO JA LENTO-ONNETTOMUUS

7.1 Pohjolan Terveysvakuutus ja Pohjolan Toimeentulovakuutus

Korvausta ei makseta, jos tapaturma on sattunut tai vakuutettu on sairastunut maassa tai sen osassa, johon matkustamista Suomen ulkoministeriö suosittelee välttämään tai josta Suomen ulkoministeriö suosittelee poistumaan. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta

- kymmeneen päivään ulkoministeriön suosituksen antamisesta, jos vakuutettu on saapunut edellä kuvattuun maahan tai sen osaan ennen ulkoministeriön suosituksen antamista paitsi, jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen tai vakuutettu on osallistunut Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimaan rauhanturvatoimintaan tai muuhun sotilaalliseen toimintaan
- jos vakuutetun sairaus, vamma tai kuolema ei johdu siitä syystä, minkä vuoksi ulkoministeriön suositus on annettu.

Korvausta vakuutuksista ei makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut Suomessa sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta 10 päivän

aikana aseellisten toimien alkamisesta, paitsi jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen.

Korvausta vakuutuksista ei makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut ydinvastuulaisissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktion tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai aseiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on sattunut.

Korvausta Pohjolan Terveysvakuutuksesta tai Pohjolan Toimeentulovakuutuksesta ei makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut harraste- tai ammatti-ilmailussa lentäjälle tai muulle lentohenkilöstöön kuuluvalle tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuudessa.

7.2 Henkivakuutus ja Työkyvyttömyysvakuutus

Korvausta Henkivakuutuksesta tai Työkyvyttömyysvakuutuksesta ei makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta 10 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, paitsi jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen.

Jos on erikseen sovittu sotariskilaajennuksesta ja siitä tehty merkintä Henkivakuutuksen kohdalle vakuutuskirjaan, on Henkivakuutus kuitenkin voimassa myös sodan tai aseellisen selkkauksen varalta. Sotariskilaajennus ei kuitenkaan laajenna turvaa suursotaan eikä tilanteisiin, joissa vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen.

Korvausta Henkivakuutuksesta tai Työkyvyttömyysvakuutuksesta ei myöskään makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut ydinvastuulaisissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktion tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai aseiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on sattunut.

8 VAKUUTUKSEN OTTAJAN ULKOMAILLE MUUTOSTA AIHEUTUVAT VEROT JA MAKSUT

Jos vakuutuksenottajan ulkomaille muuton seurauksena vakuutukseen kohdistuu suoraan tai välillisesti veroja tai muita lainsäädännöstä tai viranomaisen määräyksistä johtuvia maksuja, jotka tulevat vakuutusyhtiön maksettavaksi, on vakuutusyhtiöllä oikeus periä kyseisen veron tai maksun määrä vakuutuksenottajalta.

9 YLEISTEN SOPIMUSEHTOJEN NOUDATTAMINEN

Kaikissa vakuutuksissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Pohjolan Terveysvakuutus

1 VAKUUTUKSEN TURVAT

Vakuutukseen on valittavissa seuraavat turvat

- Hoitoturva
- Kuluturva
- Lisähoitoturva
- Hammasturva
- Kuntoturva
- Urheilijan hoitoturva
- Urheilijan lisähoitoturva
- Urheilijan hammasturva.

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut turvat.

2 HOITOTURVA

2.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva on valittavissa

A tapaturmien ja sairauksien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määriteltyjä vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat tapaturmasta tai sairaudesta.

B tapaturmien ja näiden yksilöityjen sairauksien varalta

- janteen venähdyksen tai repeämävamman, jännetulehduksen tai janteen rappeuman
- lihaksen venähdyksen tai repeämävamman
- nikamavälileivytystä, vatsan-, napa- tai nivus- tyrä
- polven nivelkierukan repeämä ja
- nivelen tai polvilumpion sijoiltaanmeno.

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määriteltyjä vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat tapaturmasta tai edellä luetellusta yksilöidystä sairaudesta.

C tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määriteltyjä vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vain tapaturmasta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, mikä edellä kerrotuista kolmesta vaihtoehdosta turvaan on valittu.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa.

Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Kuluja korvataan turvan voimassaoloaikana yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus. Enimmäiskorvauksesta vähennetään kaikki turvan perusteella maksetut korvaukset. Turva päättyy viimeistään, kun kuluja on korvattu mainittu enimmäiskorvaus.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa tehdystä hankinnasta. Jos

on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan myös ulkomailla tehdystä tutkimuksesta ja annettusta hoidosta sekä ulkomailla tehdystä hankinnasta. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (Valvira) vastaava viranomaisena.

2.2 Korvattavat kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on Hoitoturvasta korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee myös olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön vastaanotolla suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- sairaalan hoitopäivämaksut. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvataan ulkomailla syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa enintään vakuutuskirjassa kerrottu määrä
- kulut ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, kun kyseessä on kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Näitä kuluja korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti
- kyynär- tai kainalosauvojen vuokrauskulut.

Kun vakuutettuna on syntynyt lapsi, korvattavat kulut on lueteltu kohdassa 2.2.1.

2.2.1 Korvattavat kulut, kun vakuutettu on syntynyt lapsi

Kun vakuutettu on vielä syntymätön lapsi, noudatetaan tätä ehtokohtaa, kunnes vakuutettu on syntynyt.

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on Hoitoturvasta korvattava sairaus tai vamma. Tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukainen. Lisäksi tutkimuksen tai hoidon tulee johtua vain raskaudesta ja olla syntyvän lapsen terveyden kannalta välttämätön.

Näistä kuluista korvataan äidin raskauden aikaiset

- julkisen terveydenhuollon poliklinikkamaksut
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- julkisen terveydenhuollon sairaalan hoitopäivämaksut.

2.3 Kulut, joita ei korvata

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- fysioterapeutin, kiropraktikon, osteopaatin, naprapaatin tai hierojan taikka näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- akupunktiosta tai lymfaterapiasta
- ravitsemusterapeutin tai siihen rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta
- toiminta- tai puheterapeutin, psykologin, neuropsykologin taikka muun näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- psykoterapiasta tai siihen rinnastettavasta tutkimuksesta tai hoidosta
- hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta

- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista
- silmän taittovirheen leikkauksesta tai muusta silmän taittovirheen korjaamiseen liittyvästä hoidosta tai välineestä
- kahileikkauksesta
- optikon tai siihen rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta
- hivenaine-, kivennäisaine- tai vitamiinivalmisteiden hankkimisesta, ellei kyse ole lääkevalmisteesta
- ravintovalmisteiden mukaan lukien kliinisen ravintovalmisteiden hankkimisesta
- perusvoiteen tai muun vastaavan voiteen hankkimisesta, ellei kyse ole tapaturmavamman hoidosta
- antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta
- ulkokuuhoon tai ulkonäköön liittyvästä tutkimuksesta tai hoidosta
- rintojen pienennykseen, suurennukseen tai muokkaukseen, ihokuuriin tai -hiontaan taikka silmäluomien, silmänpäristön tai muun kasvojen alueen kohotukseen tai muokkaukseen
- lihavuuden lääkehoidosta, rasvaimusta, mahalaukun ohitus- tai kavennusleikkauksesta taikka muusta lihavuuden leikkaushoidosta tai muusta lihavuuden tutkimisesta tai hoidosta
- transskupuolisuuden tutkimuksesta tai hoidosta
- suonikohjujen poistosta tai muusta suonikohjuihin kohdistuvasta hoidosta
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavasta hoidosta, joiksi luetaan esimerkiksi seksuaaliseen suoriutuskäytön vaikuttavat lääkkeet. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyse on lääkevalmisteesta, joka on korvattu sairaanhoidon kustannuksina sairausvakuutuslain perusteella
- lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta
- lääkinnällisistä välineistä tai muusta apuvälineestä, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta taikka tekojäsenestä, ellei kyse ole kyynär- tai kainalosauvojen vuokraamisesta
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, ellei kyse ole kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Tässäkin tilanteessa korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti
- kuorsauksen hoidosta, ellei kyseessä ole unirekisteröinnillä varmistetun uniapnean hoito
- luomen poistosta
- vakuutetun kotona, muutoin kotikäynnillä tai muualla kuin vastaanotolla suoritettua tutkimuksesta tai annettusta hoidosta
- oleskelusta tai asumisesta kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa tai tällaisen oleskelun tai asumisen yhteydessä annettua palvelusta
- sosiaalialan laitosp- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista
- vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Kun vakuutettu on syntynyt lapsi, ne kulut, joita ei korvata, luetellaan ehtokohdassa 2.3.1.

2.3.1 Kulut, joita ei korvata, kun vakuutettu on syntynyt lapsi

Kun vakuutettu on vielä syntymätön lapsi, noudatetaan tätä ehtokohtaa, kunnes vakuutettu on syntynyt.

Raskaudenaikaisia kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- synnytyksestä
- hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- ravintovalmisteiden mukaan lukien kliinisen ravintovalmisteiden hankkimisesta
- hivenaine-, kivennäisaine- tai vitamiinivalmisteiden hankkimisesta, ellei kyse ole lääkevalmisteesta
- antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta.

Kuluja ei korvata myöskään, jos ne johtuvat vakuutetun lapsen äidin lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä.

Edellä lueteltuja kuluja ei korvata, vaikka tutkimus tai hoito, josta nämä kulut syntyvät, olisi syntyvän lapsen terveyden kannalta välttämätön.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

2.4 Korvauksen hakeminen

2.4.1 Selvitys sairaudesta tai tapaturmasta

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista ja tapaturmista sekä tutkimuksista, hoidoista ja välineistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvasasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluna. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

2.4.2 Korvaustositteet

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyäessä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosine sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tosineista. Ne kuitit, joista ei ole saatua korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyäessä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

2.5 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

3 KULUTURVA

3.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva on valittavissa seuraavien kulujen varalta

- lääkäri- ja tutkimuskulut tai
- yleislääkäri- ja tutkimuskulut ja
- leikkaus- ja erityistutkimuskulut.

Vakuutuskirjaan on merkitty, mikä tai mitkä edellä kerrotuista kuluista on valittu.

Edellä kerrotut kulut on valittavissa

A tapaturmien ja sairauksien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan jäljempänä määritellyjä kuluja, jotka johtuvat vakuutetun tapaturmasta tai sairaudesta.

B tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan jäljempänä määritellyjä kuluja, jotka johtuvat vakuutetun tapaturmasta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kumpi vaihtoehdoista kululle on valittu.

3.2 Oikeus korvaukseen

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Jokaisella valitulla kululla on oma vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvauksensa, minkä yli korvauksia ei makseta turvan voimassaoloaikana. Kaikki maksetut korvaukset pienentävät jäljellä olevaa enimmäiskorvausta. Kun kuluja on korvattu enimmäiskorvauksen verran, turva päättyy näiden kulujen osalta.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa tehdystä hankinnasta. Jos on erikseen sovittu ja vakuutus kirjassa tehty merkintä jonkin valitun kulun osalta, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan myös ulkomailla tehdystä tutkimuksesta ja annetusta hoidosta sekä ulkomailla tehdystä hankinnasta. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaava viranomaisena.

3.3 Korvattavat kulut

3.3.1 Lääkäri- ja tutkimuskulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on lääkäri- ja tutkimuskuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut yleis- tai erikoislääkärin vastaanotolla suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut yleislääkärin tai erikoislääkärin määräämistä terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotolla suorittamista tutkimustoimenpiteistä.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- leikkaustoimenpiteestä tai tähytystutkimuksesta
- magneettitutkimuksesta tai tietokonetomografiasta
- lääkevalmisteesta tai muusta valmistesteesta
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, haavasidoksesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta taikka muusta tarvikkeesta tai välineestä
- lääkinnällisestä välineestä tai tekojäseneistä
- sairaalan hoitopäivämaksuista.

Lisäksi noudatetaan kohdassa 3.4 kerrottuja rajoituksia.

3.3.2 Yleislääkäri- ja tutkimuskulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on yleislääkäri- ja tutkimuskuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut yleislääkärin vastaanotolla suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut yleislääkärin määräämistä tervey-

denhuollon ammattihenkilön vastaanotolla suorittamista tutkimustoimenpiteistä.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- erikoislääkärin tutkimus- tai hoitotoimenpiteistä
- leikkaustoimenpiteestä tai tähytystutkimuksesta
- magneettitutkimuksesta tai tietokonetomografiasta
- lääkevalmisteesta tai muusta valmistesteesta
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, haavasidoksesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta taikka muusta tarvikkeesta tai välineestä
- lääkinnällisestä välineestä tai tekojäseneistä
- sairaalan hoitopäivämaksuista.

Lisäksi noudatetaan kohdassa 3.4 kerrottuja rajoituksia.

3.3.3 Leikkaus- ja erityistutkimuskulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on leikkaus- ja erityistutkimuskuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut leikkaustoimenpiteistä
- leikkaukseen välittömästi liittyvät sairaalan hoitopäivämaksut. Jos on erikseen sovittu ja vakuutus kirjassa tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvataan ulkomailla syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa enintään vakuutus kirjassa kerrottu määrä
- kulut ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, kun kyseessä on kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Näitä kuluja korvataan enintään 500 euroa leikkausta kohti
- maksut yhteensä enintään kolmesta leikkaustoimenpiteeseen liittyvästä lääkäriissäkäynnistä, joihin luetaan myös jälkitarkastuskäynti sekä maksut jälkitarkastuskäynnin yhteydessä tehdyistä hoitotoimenpiteistä ja jälkitarkastuskäynnin yhteydessä lääkärin määräämistä tutkimuksista. Magneettitutkimukset ja tietokonetomografiat korvataan kuitenkin aina seuraavan kohdan mukaan
- maksut magneettitutkimuksista ja tietokonetomografioista. Vakuutuskauden aikana käytyjä magneetti- ja tietokonetomografiatutkimuskäyntejä korvataan yhteensä enintään kolme. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana näissä tutkimuksissa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä tutkimuksia korvata
- maksut tähytystutkimuksista
- maksut kahdesta lääkärikäynnistä jokaista korvattavaa magneetti-, tietokonetomografia- tai tähytystutkimusta kohden.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- lääkevalmisteesta tai muusta valmistesteesta, ellei sitä ole annettu korvattavan leikkaus- tai tutkimustoimenpiteen suorittamisen yhteydessä
- haavasidoksista, tukipohjallisista tai muista pohjallisista taikka muista tarvikkeista tai välineistä
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, ellei kyse ole kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Tässäkin tilanteessa korvataan enintään 500 euroa leikkausta kohti
- lääkinnällisestä välineestä tai tekojäseneistä, ellei kyse ole korvattavaan leikkaustoimenpiteeseen liittyvästä kynnä- tai kainalosauvojen vuokraamisesta
- silmän taittovirheen leikkauksesta
- mahalaukun ohitus- tai kavennusleikkauksesta taikka muusta lihavuuden leikkauksesta
- sairaalan hoitopäivämaksuista, ellei kyse ole korvattavaan leikkaukseen välittömästi liittyvistä hoitopäivämaksuista.

Lisäksi noudatetaan kohdassa 3.4 kerrottuja rajoituksia.

3.4 Kulut, joita ei korvata

Tämä ehtokohta koskee kaikkia Kuluturvan kuluja, eli lääkäri- ja tutkimuskuluja, yleislääkäri- ja tutkimuskuluja sekä leikkaus- ja erityistutkimuskuluja.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- fysioterapeutin, kiropraktikon, osteopaatin, naprapaatin tai hierojan taikka näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- akupunktiosta tai lymfaterapiasta
- ravitsemusterapeutin tai siihen rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta
- toiminta- tai puheterapeutin, psykologin, neuropsykologin taikka muun näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- psykoterapiasta tai siihen rinnastettavasta tutkimuksesta tai hoidosta
- optikon tai siihen rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta
- hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista
- kaihilieikkauksesta
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä tutkimuksesta tai hoidosta
- tutkimuksista tai hoidoista, jotka liittyvät rintojen pienennykseen, suurennukseen tai muokkaukseen, ihokuristukseen tai -hiontaan taikka silmäluomien, silmänympäristön tai muun kasvojen alueen kohotukseen tai muokkaukseen
- lihavuuden tutkimisesta tai hoidosta, kuten rasvaimista taikka mahalaukun ohitus- tai kavennusleikkauksesta
- transsukupuolisuuden tutkimuksesta tai hoidosta
- suonikohjujen poistosta tai muusta suonikohjuihin kohdistuvasta hoidosta
- ensisijaisesti elämäntavasta parantavasta hoidosta
- lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta
- kuorsauksen hoidosta, ellei kyseessä ole unirekisteröinnillä varmistetun uniapnean hoito
- luomen poistosta
- vakuutuksen kotona, muuton kotikäynnillä tai muualla kuin vastaanotolla suoritettua tutkimuksesta tai annetusta hoidosta
- oleskelusta tai asumisesta kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa tai tällaisen oleskelun tai asumisen yhteydessä annetusta palvelusta
- sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista
- vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

3.5 Korvauksen hakeminen

3.5.1 Selvitys sairaudesta tai tapaturmasta
Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista ja tapaturmista sekä tutkimuksista, hoidoista ja välineistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle

on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

3.5.2 Korvaustositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyäessä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosioite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tosioiteista. Ne kuitit, joista ei ole saatua korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyäessä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

3.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

4 LISÄHOITOTURVA

4.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva on valittavissa näiden kulujen varalta

- tuki- ja liikuntaelinterapian kulut
- toiminnallisen terapian kulut
- psykoterapian kulut
- kotisairaanhoidokulut
- kotiapukulut
- erityiskulut
- kodin muutostyökulut
- saattohoitokulut.

Vakuutuskirjaan on merkitty, mikä tai mitkä edellä kerrotuista kuluista on valittu.

Jokainen edellä kerrotuista kuluista on valittavissa

A tapaturmien ja sairauksien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat tapaturmasta tai sairaudesta.

B tapaturmien ja näiden yksilöityjen sairauksien varalta

- jänteen venähdys- tai repeämävamma, jännetulehdus tai jänteen rappeuma
- lihaksen venähdys- tai repeämävamma
- nikamavälilevy-, vatsa-, napa- tai nivustyrä
- polven nivelkierukan repeäjä ja
- nivelen tai polvilumpon sijoittameno.

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat tapaturmasta tai edellä luetellusta yksilöidystä sairaudesta.

C tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vain tapaturmasta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, mikä edellä kerrotuista kolmesta vaihtoehdosta kullekin valitulle kululle on valittu.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Jokaisella valitulla kululla on oma vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvauksensa, minkä yli korvauksia ei makseta turvan voimassaoloaikana. Kaikki maksetut korvaukset pienentävät jäljellä olevaa enimmäiskorvausta. Kun kuluja on korvattu enimmäiskorvauksen verran, turva päättyy näiden kulujen osalta.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan. Edellä kerrottu ei koske kotiapukulua, vaan sen omavastuusta kerrotaan kotiapukulujen kohdalla.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa annetusta palvelusta tai tehdystä hankinnasta.

Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä jonkin valitun kulun osalta, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan ehtojen mukaisista kuluista, vaikka ne ovat syntyneet ulkomailla. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaava viranomaisena.

4.2 Korvattavat kulut ja kulut, joita ei korvata

4.2.1 Tuki- ja liikuntaelinterapian kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on tuki- ja liikuntaelinterapian kuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän fysioterapeutin, osteopaatin, kiropraktikon tai naprapaatin tekemistä tutkimuksista tai antamista hoidoista.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vakuutuskauden aikana käytyä tutkimus- ja hoitokäyntiä enintään korvataan. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana tutkimuksissa tai hoidoissa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä vastaanottokäyntejä korvata.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, hoitolaitteesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta
- tukien tai sidosten hankkimisesta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.2 Toiminnallisen terapian kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on toiminnallisen terapian kuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän toiminta- tai puheterapeutin taikka neuropsykologin tekemistä tutkimuksista tai antamista hoidoista.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vakuutuskauden aikana käytyä tutkimus- ja hoitokäyntiä enintään korvataan. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana tutkimuksissa tai hoidoissa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä vastaanottokäyntejä korvata.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, hoitolaitteesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta
- tukien tai sidosten hankkimisesta

- lapsen puheenkehityksestä koskien kirjaimen tai kirjainten muodostamista tai niiden lausumista.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.3 Psykoterapian kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on psykoterapian kuluista korvattava sairaus tai ruumiinvamma, jonka seurauksena vakuutetulle aiheutuu myös psyykkisiä oireita. Lisäksi tutkimuksen ja hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai ruumiinvamman seurauksena aiheutuneiden psyykkisten oireiden hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän psykoterapeutin antamasta psykoterapiasta.

Jos psykoterapiaa annetaan pari-, perhe- tai ryhmäterapiana, korvataan vain vakuutetun osuus terapiasta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vakuutuskauden aikana käytyä psykoterapiakäyntiä enintään korvataan. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana psykoterapiassa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä käyntejä korvata.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.4 Kotisairaanhoidokulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kotisairaanhoidokuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä. Tutkimuksia tulee tehdä ja hoitoja antaa paikallisen, vakuutetun lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

Näistä kuluista korvataan maksut

- lääkärin tai sairaanhoitajan vakuutetun kotona tai muutoin vakuutetun luona suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- yhdestä lääkärin puhelinajasta kotikäynnin jälkeen
- lääkärin edellä määritellyssä tutkimus- tai hoitotoimenpidetilanteessa antamista ensiapuluonteisista lääkkeistä.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- muualla kuin vakuutetun luona, esimerkiksi vastaanotolla tai sairaalassa, tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta
- apteekista ostetusta lääkevalmisteesta tai muusta valmisteesta
- akupunktiosta tai lymfaterapiasta
- psykoterapiasta tai siihen rinnastettavasta tutkimuksesta tai hoidosta
- hammaslääkärin tai erikoishammaslääkärin suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta

- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä tutkimuksesta tai hoidosta
- tutkimuksista tai hoidoista, jotka liittyvät rintojen pienennykseen, suurennukseen tai muokkaukseen, ihokuorintaan tai -hiontaan taikka silmäluomien, silmänympäristön tai muun kasvojen alueen kohotukseen tai muokkaukseen
- lihavuuden tutkimisesta tai hoidosta
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavasta hoidosta
- lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta
- oleskelusta tai asumisesta kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa tai tällaisen oleskelun tai asumisen yhteydessä annettua palvelusta
- sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.5 Kotiapukulut

4.2.5.1 Yleistä
Korvausta maksetaan avustajakuluista ja kotiivouskuluista siten kuin näissä ehdoissa kerrotaan.

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kotiapukulusta korvattava sairaus tai vamma.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka paljon avustajakuluja korvataan vakuustapahtumaa kohden. Samoin vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka paljon kotiivouskuluja korvataan vakuustapahtumaa kohti. Kuluja ei kuitenkaan koskaan makseta yli sen enimmäiskorvauksen, joka on kotiapukulujen kohdalle vakuutuskirjaan merkitty.

Jokaisessa vakuustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu-aika. Tämä omavastuu-aika ei koske kotiivouskuluja. Lastenhoitopalveluissa jokaisessa yhtäjaksoisessa kotihoitajaksoissa on omavastuu-aika, joka alkaa ensimmäisestä päivästä, jolloin vakuutettu on lääkärin määräyksestä kotihoitossa. Henkilökohtaisen avustajan palveluissa omavastuu-aika alkaa ensimmäisestä päivästä, jolloin vakuutettu on leikkauksen jälkeen kotihoitossa, eikä lääkärin mukaan selviä kotona ilman apua.

4.2.5.2 Avustajakulut

Korvausta maksetaan joko lastenhoitopalveluista tai henkilökohtaisen avustajan palveluista.

4.2.5.2.1 Lastenhoitopalvelut

Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan kautta hankituista lastenhoitopalveluista, jotka johtuvat siitä, että kodin ulkopuolella päivähoitossa oleva vakuutettu lapsi on lääkärin määräyksestä korvattavan sairauden tai vamman vuoksi kotihoitossa eikä voi tämän vuoksi olla siinä päivähoitossa, jossa olisi ilman edellä kerrottua sairautta tai vammaa.

Kuluja korvataan vuorokaudessa enintään niiltä tunneilta, jotka lapsi olisi ollut kodin ulkopuolisessa hoidossa ilman korvattavaa sairautta tai vammaa ja enintään 10 tunnilta vuorokautta kohti.

Jos hoitaja hoitaa samaan aikaan useampaa lasta, korvataan palkkiosta vakuutetun osuus.

Kuluja ei korvata, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)

- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.5.2.2 Henkilökohtaisen avustajan palvelut
Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan kautta hankitun henkilökohtaisen avustajan palveluista, jotka johtuvat siitä, että kouluikäinen tai sitä vanhempi vakuutettu on ollut korvattavan sairauden tai vamman vuoksi leikkauksessa, jonka jälkeen hän ei lääkärin mukaan selviä kotona ilman apua.

Henkilökohtaisen avustajan kuluja korvataan siltä osin, kun avustaja on auttanut vakuutettua sairaalasta pääsyn jälkeen välttämättömissä päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Kuluja korvataan enintään kolmelta kuukaudelta vakuustapahtumaa kohti ja enintään 10 tunnilta vuorokautta kohti.

Kuluja ei korvata, jos kulu tai palvelun tarve johtuu

- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä hoidosta
- hoidoista, jotka liittyvät rintojen pienennykseen, suurennukseen tai muokkaukseen, ihokuorintaan tai -hiontaan taikka silmäluomien, silmänympäristön tai muun kasvojen alueen kohotukseen tai muokkaukseen
- rasvaimusta, mahalaukun ohitus- tai kavennusleikkauksesta taikka muusta lihavuuden leikkaushoidosta tai muusta lihavuuden hoidosta
- suonikohjujen poistosta tai muusta suonikohjujen hoidosta
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavasta hoidosta
- lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta
- oleskelusta tai asumisesta kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa tai tällaisen oleskelun tai asumisen yhteydessä annettua palvelusta
- sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Kuluja ei korvata myöskään, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.5.3 Kotiivouskulut

Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan suorittamasta vakuutetun kodin siivouksesta, kun täysi-ikäinen vakuutettu on ollut korvattavan sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti lääkärin määräyksestä vähintään neljätoista päivää sairauslomalla. Kuluja korvataan korkeintaan neljältä siivoustunnilta jokaiselta alkavalta sairauslomaviikolta.

Korvausta siivouskuluista ei makseta, jos kulu tai palvelun tarve johtuu

- raskaudesta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai näihin liittyvistä komplikaatioista
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä hoidosta
- hoidoista, jotka liittyvät rintojen pienennykseen, suurennukseen tai muokkaukseen, ihokuorintaan tai -hiontaan taikka silmäluomien, silmänympäristön tai muun kasvojen alueen kohotukseen tai muokkaukseen
- rasvaimusta, mahalaukun ohitus- tai kavennusleikkauksesta taikka muusta lihavuuden leikkaushoidosta tai muusta lihavuuden hoidosta

- suonikohjujen poistosta tai muusta suonikohjujen hoidosta
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavasta hoidosta
- lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta.

Kuluja ei korvata myöskään, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.6 Erityiskulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on erityiskuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittama. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyyn lääketieteelliseen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut korvattavasta sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneiden ihon kosmeettisten haittojen poistamiseksi tehdyistä toimenpiteistä
- maksut oireilievien luomien poistamiseksi tehdyistä toimenpiteistä
- maksut rintojen pienennysleikkauksesta, jos leikkaus tehtiin sen vuoksi, että rintojen suuruus aiheutti fyysisiä sairausoireita
- maksut suonikohjujen poistosta tai muusta suonikohjuihin kohdistuvasta hoitotoimenpiteestä, kun suonikohjut ovat aiheuttaneet pigmenttimuutoksia ihoon, haavaumia tai jatkuvaa päivittäistä turvotusta hoitosuorittamatta
- edellä mainittuihin korvattaviin toimenpiteisiin välittömästi liittyvät sairaalan hoitopäivämaksut. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvataan ulkomailla syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa enintään vakuutuskirjassa kerrottu määrä
- maksut ravitsemusterapeutin suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta. Vakuutuskauden aikana käytyjä ravitsemusterapeutin tutkimus- ja hoitokäyntejä korvataan enintään viisi kertaa. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana tutkimuksissa tai hoidoissa useammin, ei edellä kerrotun enimmäiskäyntimäärän ylittäviä tutkimus- tai hoitokäyntejä korvata
- maksut lääkinnällisten apuvälineiden, hoitolaiteiden ja kalusteiden vuokrista
- maksut lääkinnällisistä apuvälineistä, hoitolaiteista ja kuntoilulaiteista. Vakuutuskauden aikana ostettuja edellä mainittuja välineitä ja laitteita korvataan **yhteensä enintään 200 euroa**
- maksut lääkärin määräämistä apteekista myytävistä kliinisistä ravintovalmisteista, jos ne ovat vakuutetun korvattavan sairauden tai vamman vuoksi korvattavia sairaanhoidon kustannuksina sairausvakuutuslain perusteella. Sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen jälkeen vakuutetun omalle kustannukselle jäävästä osuudesta korvataan puolet.

Kuluina ei korvata

- maksuja lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimuksista tai hoidoista ennen korvattavan toimenpiteen suorituspäivää
- maksuja lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimuksista tai hoidoista korvattavan toimenpiteen tai toimenpiteeseen välittömästi liittyvän sairaalahoidon jälkeen
- maksuja apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- maksuja ortopedisista tuista tai ortopedisistä sidoksista

- maksuja **silmä- tai aurinkolaseista tai piilolinseistä**
- **kyynär- tai kainalosauvojen vuokrauskuluja, ellei niiden tarve johdu erityiskuluista korvattavasta toimenpiteestä**
- maksuja **sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista** vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

4.2.7 Kodin muutostyökulut

4.2.7.1 Yleistä

Kuluja korvataan näiden ehtojen mukaisesti, kun vakuutetulle tulee korvattavan sairauden tai vamman aiheuttama pysyvä tai ohimenevä toimintakyvyn häiriö.

Pysyvällä toimintakyvyn häiriöllä tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä häiriötä, joka aiheutuu korvattavasta vammasta tai sairaudesta ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Pysyvän toimintakyvyn häiriön on myös täytynyt jatkua vähintään kolme kuukautta, ennen kuin kodin muutostyökulujen tarpeet arvioidaan.

Ohimenevällä toimintakyvyn häiriöllä tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä ohimenevää häiriötä, joka aiheutuu korvattavasta vammasta tai sairaudesta ja joka häiritsee vakuutetun selviytymistä itsenäisesti tavanomaisista elämän toiminnoista.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinko-, vammaispalvelu-, sosiaalihuolto- tai jonkin muun lain nojalla.

4.2.7.2 Kodin muutostyöt sekä kodin kiinteät välineet ja kiinteät laitteet

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kodin muutostyökuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi edellytetään, että kodin muutostyöt sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat johtuvat tästä sairaudesta tai vammasta ja ovat lääkärin määräämiä. Kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankintojen tulee olla välttämättömiä vakuutetun itsenäisen tavanomaisista elämän toiminnoista selviytymisen ja kotona asumisen kannalta.

Näistä kuluista korvataan maksut

- ovien leventämisestä, maksut kynnysten ja muiden kodin sisäpuolisten liikkumisen esteiden poistamisesta sekä maksut kodin sisäpuolelle asennetuista tukikahvoista
- sisääntulon luiskien ja kaiteiden rakentamisesta muissa kuin kerrostaloissa
- kylpyhuone- ja WC- tilojen muutoksista
- valaistuksen muutoksista
- kodin pintamateriaalien muutoksista vaikean allergian vuoksi
- kiinteiden kalusteiden ja kiinteiden rakennus- ja sisustusmateriaalien muutoksista
- tarvittavista nostolaitteista, hälytyslaitteista ja muista kiinteästi kotiin asennettavista välineistä ja laitteista asennuksineen
- edellä mainittujen muutostöiden tarpeen arvioinnista, suunnittelusta, niiden toteuttamisesta tarvittavista luvista sekä valvonnasta.

Kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden kuluja korvataan **vain yhteen asuntoon** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan. Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvausta ei enää makseta samaan asuntoon sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut siitä, kun lääkäri on määrännyt kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat. **Edellä mainittu-**

jen sairauksien ja vammojen perusteella korvausta ei makseta muihin asuntoihin vain yhteen asuntoon ja yhteensä enintään 2 000 euroon saakka kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan. Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvausta ei enää makseta samaan asuntoon sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut siitä, kun lääkäri on määrännyt kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat. **Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvausta ei makseta muihin asuntoihin.**

Jos vakuutetulla alkaa myöhemmin uusi sairaus tai hänelle aiheutuu uusi vamma, maksetaan sen erikseen vaatimista kodin muutostöistä korvausta edellä mainittujen kohtien mukaan.

Vakuutetun muuttaessa uuteen asuntoon, ei tähän asuntoon korvata sellaista kodin muutostyötä, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankintaa tai asennusta, joka on jo korvattu aikaisempana asuina, vaikka tämä tarve johtuisi uudesta sairaudesta tai vammasta.

Kodin muutostyöt sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat ja asennukset korvataan noudattaen rakennusteknisesti ja rakennusmateriaalien osalta samaa tasoa kuin asunnossa muutoinkin on.

Vakuutettu vastaa kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden tilaamisesta ja töiden toteuttamisen valvonnasta.

Kuluja ei korvata

- tilanteissa, joissa vammaispalvelulain perusteella vakuutetun on todettu olevan jatkuvan laitoshoidon tarpeessa
- peruskorjauksesta, huoneiston tai rakennuksen laajentamisesta taikka muutostöistä, jotka lisäävät huoneiston tai rakennuksen huoneistoalaa
- huvilarakennuksen muutostöistä, jotka nostavat sen laatutasoa tai parantavat sen rakennusteknistä toimivuutta
- asuinhuoneiston sisätilojen ulkopuolisista muutostöistä lukuun ottamatta sisääntuloluiskien ja sisääntulon kaiteiden rakentamista muissa kuin kerrostaloissa
- jos kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden tai kiinteiden laitteiden asennukset kohdistuvat muuhun kuin asuin- tai huvilarakennukseen
- jos kulut johtuvat suunnittelu-, perustus-, asennus- tai rakennustyövirheen korjaamisesta tai tällaisesta virheestä aiheutuneesta vahingosta
- jos ne johtuvat homeallergiasta
- jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Vakuutetun matka- tai majoituskuluja ei korvata.

Kodin muutostöiden toteuttajan sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden asentajan tulee olla paikallisen, asunnon lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

Mikäli asunto hankitaan vasta vammautumisen jälkeen, ei kuluja korvata siltä osin, kun asuntoa valittaessa tai uudisrakennusta teetettäessä ei ole huomioitu jo olemassa olevia toimintarajoitteita.

4.2.7.3 Päivittäiseen toimintaan tarvittavat apuvälineet, kodinkoneet, laitteet sekä turvallisuusvälineet

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kodin muutostyökuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi edellytetään, että apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden hankinnat johtuvat tästä sairaudesta tai vammasta ja ovat lääkärin määräämiä. Apuvälineiden, kodinkoneiden,

laitteiden sekä turvallisuusvälineiden tulee olla välttämättömiä vakuutetun itsenäisen liikkumisen, viestinnän tai muun henkilökohtaisen suoriutumisen kannalta työssä tai vapaa-ajan toiminnoissa.

Näistä kuluista korvataan maksut

- apuvälineistä, kodinkoneista ja laitteista
- henkilökohtaista turvallisuutta ja asumisturvallisuutta lisäävistä välineistä.

Apuvälineiden, kodinkoneiden ja laitteiden kuluja korvataan

- pysyvän toimintakyvyn häiriön yhteydessä **yhteensä enintään 10 000 euroa** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan
- ohimenevän toimintakyvyn häiriön yhteydessä **yhteensä enintään 1 000 euroa** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan.

Henkilökohtaista turvallisuutta ja asumisturvallisuutta lisäävien välineiden kuluja korvataan

- pysyvän toimintakyvyn häiriön yhteydessä **yhteensä enintään 3 000 euroa** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan
- ohimenevän toimintakyvyn häiriön yhteydessä **yhteensä enintään 500 euroa** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan.

Jos vakuutetulla alkaa myöhemmin uusi sairaus tai hänelle aiheutuu uusi vamma, maksetaan sen erikseen vaatimista päivittäiseen toimintaan tarvittavista apuvälineistä, kodinkoneista, laitteista sekä turvallisuusvälineistä korvausta edellä mainittujen kohtien mukaan.

Vakuutettu vastaa päivittäiseen toimintaan tarvittavien apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden tilaamisesta ja niiden asennuksen valvonnasta.

Kuluja ei korvata

- tilanteissa, joissa vammaispalvelulain perusteella vakuutetun on todettu olevan jatkuvan laitoshoidon tarpeessa
- jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.
- jos kulut johtuvat silmä- tai aurinkolasien tai piilolinssien hankinnasta

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- moottoriajoneuvon tai moottoriajoneuvon osan hankinnasta taikka moottoriajoneuvon muutos- tai parannustöistä
- atk -tietovälineisiin sisältyvistä ohjelmista.

Vakuutetun matka- tai majoituskuluja ei korvata.

Päivittäiseen toimintaan tarvittavien apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden asentajan tulee olla paikallisen, asunnon lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

4.2.8 Saattohoitokulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että lääkäri on tehnyt saattohoitopäätöksen. Lisäksi kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on saattohoitokuluista korvattava sairaus tai vamma. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyyn lääketieteelliseen käsitykseen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- sairaalan hoitopäivämaksut saattohoidon ajalta. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailta syntyneitä kuluja, korvataan ulkomailta syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa **enintään vakuutuskirjassa kerrotta määrä**

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista kotisairaanhoidon tutkimuksista tai hoitotoimenpiteistä saattohoidon ajalta
- maksut kotisairaanhoidossa tarvittavista saattohoidon aikana hankituista hoitotarvikkeista sekä apteekista myytävistä lääkevalmisteista, perusvoiteista ja kliinisistä ravintovalmisteista
- maksut kotona toteutettavan saattohoidon yhteydessä tarvittavien apuvälineiden, kausteiden ja hoitolaiteiden vuokrista.

Lisäksi korvataan maksut palveluntarjoajan kautta hankitun henkilökohtaisen avustajan palveluista, kun tällaisen avustajan tarve johtuu siitä, että vakuutettu ei lääkärin mukaan saattohoidon aikana selviä välttämättömistä henkilökohtaisista päivittäisistä toiminnoistaan ilman apua.

Kuluja ei korvata, jos

- ne johtuvat sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista, vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Välillisiä kuluja, kuten vakuutetun matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

4.3 Korvauksen hakeminen

4.3.1 Selvitys sairaudesta tai tapaturmasta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista ja tapaturmista sekä tutkimuksista, hoidoista ja välineistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvasasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

4.3.2 Selvitys palveluista ja palveluntuottajista

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys saattohoidon avustajapalvelusta sekä kotiapukuluihin kuuluvasta lastenhoitopalvelusta, avustajapalvelusta ja siivouspalvelusta. Lisäksi yhtiön tulee toimittaa selvitys edellä mainittuihin liittyvistä palveluntuottajista. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavien tositteiden mukana.

4.3.3 Selvitys kodin muutostyökulujen syystä ja kustannuksista

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys pysyvistä tai ohimenevästä toimintakyvyn häitasta, kodin muutostöistä, kodin kiinteistä välineistä ja kiinteistä laitteista sekä päivittäiseen toimintaan tarvittavista apuvälineistä, kodinkoneista, laitteista sekä turvallisuusvälineistä. Tämä on tehtävä vakuutusyhtiön erikseen hyväksymällä tavalla.

4.3.4 Vahingon selvittelykulut

Asiakirjat, selvitykset ja lääkärinlausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan, ellei Lisähoitoturva korvattavissa kuluissa ole toisin mainittu.

4.3.5 Hoitokulujen korvausositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyä vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositteista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyä vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

4.3.6 Kodin muutostyökulujen korvausositteet

Kodin muutostyökuluista korvauksen hakijan tulee itse maksaa kulut ja hakea niistä vammais- palvelulain mukaisesti korvaukset kunnalta tai muulta maksuvelvolliselta. Korvauksen hakijan on pyydettyä vakuutusyhtiölle kunnan tai muun maksuvelvollisen päätös tai muu selvitys sen maksamista korvauksista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta vammais- palvelulain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyä vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

4.3.7 Palvelujen korvausositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa saattohoidon avustajakulut ja kotiviikon lastenhoito-, avustaja- ja siivouskulut. Korvauksen hakijan on pyydettyä vakuutusyhtiölle kuitit alkuperäisinä.

4.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Lisähoitoturvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

5 HAMMASTURVA

5.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva on valittavissa

A tapaturmien ja sairauksien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat sairaudesta tai tapaturmasta.

B tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat tapaturmasta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kumpi vaihtoehto on valittu.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Kuluja korvataan turvan voimassaoloaikana yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus. Enimmäiskorvauksesta vähennetään kaikki turvan perusteella maksetut korvaukset. Turva päättyy viimeistään, kun kuluja on korvattu mainittu enimmäiskorvaus.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa tehdystä hankinnasta. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan myös ulkomailla tehdystä tutkimuksesta ja annetusta hoidosta sekä ulkomailla tehdystä hankinnasta. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaava viranomainen.

5.2 Korvattavat kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on Hammasturvasta korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla hammaslääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvattavia ovat

tapaturmissa

- maksut hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut hammaslääkärin ja hammasteknikon valmistamista kiinteistä tai irrotettavista hammasproteeseista sekä implanttikantoisista hammasproteeseista
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista

sairauksissa

- tutkimus- ja hoitotoimenpiteet, kun ne koskevat puuttuvan hampaan ensimmäistä hammasproteesia
- maksut hammaslääkärin ja hammasteknikon valmistamista kiinteistä tai irrotettavista hammasproteeseista sekä implanttikantoisista hammasproteeseista, kun ne koskevat puuttuvan hampaan ensimmäistä hammasproteesia
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista, kun lääke liittyy proteettiseen hoitoon.

5.3 Kulut, joita ei korvata

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- ennaltaehkäisevästä hoidosta
- hampaiden paikkaushoidosta tai juurihoidosta, ellei kyse ole tapaturmasta
- hampaiden oikomishoidosta tai purentakiskosta
- hammaskruunusta, ellei kyse ole tapaturmasta
- hammasproteesin uusimisesta, ellei kyse ole tapaturmasta
- fysioterapiasta
- leukaluiden tai leukaniveliön tutkimuksesta tai hoidosta
- hammastarkastuksesta, puudutuksesta tai lääkevalmisteesta, jos ne eivät liity muuten korvattavaan hoitoon
- hammaskiven poistosta
- kosmeettisesta hammas- ja hampaan poistosta, ellei sen yhteydessä ole tehty proteettista hoitoa tai kyse ole tapaturmasta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä.

5.4 Korvauksen hakeminen

5.4.1 Selvitys sairaudesta tai tapaturmasta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista ja tapaturmista sekä tutkimuksista ja hoidoista. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvasasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin lausuntopalkkio korvataan vahingon selvittelykuluina ainoastaan, jos vakuutusyhtiön on erikseen pyytänyt toimittamaan lääkärinlausunnon. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

5.4.2 Korvausositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyä vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle

annetuista tositteista. Ne kuitit, joista ei ole saatua korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyä toimittettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

5.5 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

6 KUNTOTURVA

6.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva on valittavissa näistä palveluista syntyvien kulujen varalta

- kuntotestit ja asiantuntijapalvelut
- kuntotestit.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kumpi vaihtoehdoista on valittu.

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö suosittelee vakuutetulle liikuntaa vakuutetun sairauden, vamman taikka terveydentilaa vaarantavan tekijän vuoksi.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa.

Kuluja korvataan turvan voimassa ollessa enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus. Enimmäiskorvauksesta vähennetään kaikki turvan perusteella maksetut korvaukset. Turva päättyy viimeistään, kun kuluja on korvattu mainittu enimmäiskorvaus.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

6.2 Kuntotestit ja asiantuntijapalvelut

6.2.1 Kuntotestit

Korvauksia maksetaan palvelutarjoajan ohjaamista kuntotesteistä, jotka toteutetaan polkupyöräergometritesteinä.

Vain yhden vakuutuskaudessa käydyn kuntotestin kulut korvataan. Kuntotestejä korvataan yhteensä enintään kolme kaikkien niiden sairauksien, vammojen ja terveyttä vaarantavien tekijöiden perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun liikuntaa suositellaan.

6.2.2 Asiantuntijapalvelut

Jos kuntotestin kulut ovat korvattavia, korvataan jokaista korvattavaa kuntotestiä kohden kulut, jotka johtuvat

1. yleislääkärin suorittamasta perusterveys-tarkastuksesta sekä hänen määräämistään laboratoriotutkimuksista, kuitenkin **yhteensä enintään 160 euroa** tai
2. ravitsemusterapeutin palveluista, kuitenkin **enintään 160 euroa** tai
3. henkilökohtaisesta, yksilöllisestä kuntosalitai liikuntaohjauksesta, kuitenkin **enintään 160 euroa**.

Kuluja korvataan jokaista korvattavaa kuntotestiä kohden vain joko 1-, 2- tai 3- kohdan mukaan. Jos vakuutettu käyttää vakuutuskaudessa useamman kuin yhden kohdan mukaisia palveluja, korvauksia maksetaan vain yhden kohdan mukaisesti.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain nojalla.

Korvausta maksetaan vain Suomessa annettua asiantuntijapalvelusta.

6.3 Kuntotestit

Korvauksia maksetaan palvelutarjoajan ohjaamista kuntotesteistä, jotka toteutetaan polkupyöräergometritesteinä.

Vain yhden vakuutuskaudessa käydyn kuntotestin kulut korvataan. Kuntotestejä korvataan yhteensä enintään kolme kaikkien niiden sairauksien, vammojen ja terveyttä vaarantavien tekijöiden perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun liikuntaa suositellaan.

6.4 Rajoitukset

Kuluja ei korvata, jos sairaus, vamma tai terveydentilaa vaarantava tekijä johtuu lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholiin tai huumaavaan aineeseen käytöstä.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

6.5 Korvauksen hakeminen

6.5.1 Selvitys kuntotesteistä ja asiantuntijapalveluista

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys siitä, että lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on suositellut vakuutetulle liikuntaa vakuutetun sairauden, vamman taikka terveydentilaa vaarantavan tekijän vuoksi. Tämä on tehtävä vakuutusyhtiön erikseen hyväksymällä tavalla. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluna. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

6.5.2 Korvaustositteet

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa kulut kuntotesteistä ja asiantuntijapalveluista. Korvauksen hakijan on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle kuitit alkuperäisinä.

6.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

7 URHEILIJAN HOITOTURVA

7.1 Turvan keskeinen sisältö

Urheilijan hoitoturva on voimassa niissä kilpaurheilulajeissa ja niissä riskialteissa urheilulajeissa, jotka vakuutuskirjaan on merkitty. Urheilijan hoitoturva on voimassa urheilun erikoislajeissa, jos se on vakuutuskirjaan merkitty. Henkilövakuutusten yhteisten määräysten kohdassa 3.2 (Voimassaolo urheilussa) kerrotaan tarkemmin Urheilijan hoitoturvan voimassaolosta urheilussa.

Turva on valittavissa

A tapaturmien ja näiden yksilöityjen sairauksien varalta

- vatsa-, napa- tai nivustyrä
- polven nivelkierukan repeämä
- nivelen tai polvilumpion sijoiltaanmeno
- penikkatauti eli säären paineailtio- oireyhtymä
- rasisuurtuma tai sen esiaste
- tenniskyynärpää eli lateraalinen epikondyliitti
- golfkyynärpää eli mediaalinen epikondyliitti
- akillesjänteen tulehdus tai sen repeämä
- olkapään jännealueen tulehdus
- limapussitulehdus eli bursiitti
- kantakalvon tulehdus eli plantaarifaskiitti.

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa sattuneesta tapaturmasta tai voimanponnistuksesta taikka edellä luetellusta vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa aiheutuneesta sairaudesta.

B tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa sattuneesta tapaturmasta tai voimanponnistuksesta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kumpi edellä kerrotuista vaihtoehdoista turvaan on valittu.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa turvan voimassaoloaikana. Jos kulut johtuvat voimanponnistuksesta, tulee myös voimanponnistuksen olla sattunut vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Kuluja korvataan turvan voimassaoloaikana yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus. Enimmäiskorvauksesta vähennetään kaikki turvan perusteella maksetut korvaukset. Turva päättyy viimeistään, kun kuluja on korvattu mainittu enimmäiskorvaus.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa tehdystä hankinnasta. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan myös ulkomailla tehdystä tutkimuksesta ja annetusta hoidosta sekä ulkomailla tehdystä hankinnasta. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (Valvira) vastaava viranomais.

7.2 Korvattavat kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on Urheilijan hoitoturvasta korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön vastaanotolla suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- sairaalan hoitopäivämaksut. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvataan ulkomailla syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa enintään vakuutuskirjassa kerrottu määrä
- kulut ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, kun kyseessä on kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. **Näitä kuluja korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti**
- kyynär- tai kainalosauvojen vuokrauskulut.

7.3 Kulut, joita ei korvata

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- fysioterapeutin, kiropraktikon, osteopaatin, naprapaatin tai hierojan taikka näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- akupunktiosta tai lymfaterapiasta
- ravitsemusterapeutin tai siihen rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai hoidosta
- toiminta- tai puheterapeutin, psykologin, neuropsykologin taikka muun näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta

- hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- lääkeaineen väärinkäytöstä
- hivenaine-, kivennäisaine- tai vitamiinivalmisteen hankkimisesta, ellei kyse ole lääkevalmisteesta
- ravintovalmisteen mukaan lukien kliinisen ravintovalmisteen hankkimisesta
- perusvoiteen tai muun vastaavan voiteen hankkimisesta, ellei kyse ole tapaturmavamman hoidosta
- antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä tutkimuksesta tai hoidosta
- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta taikka tekijäsenestä, ellei kyse ole kynnär- tai kainalosauvojen vuokraamisesta
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, ellei kyse ole kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Tässäkin tilanteesta korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti
- vakuutetun kotona, muutoin kotikäynnillä tai muualla kuin vastaanotolla suoritettua tutkimuksesta tai annettusta hoidosta sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

7.4 Korvauksen hakeminen

7.4.1 Selvitys sairaudesta, tapaturmasta tai voimanponnistuksesta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista, tapaturmista ja voimanponnistuksista sekä tutkimuksista, hoidoista ja välineistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluna. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

7.4.2 Korvaustositteet

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyä vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositeista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyä vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

7.5 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

8 URHEILIJAN LISÄHOITOTURVA

8.1 Turvan keskeinen sisältö

Urheilijan lisähoitoturva on voimassa niissä kilpaurheilulajeissa ja niissä riskialteissa urheilulajeissa, jotka vakuutuskirjaan on merkitty. Urheilijan lisähoitoturva on voimassa urheilun erikoislajeissa, jos se on vakuutuskirjaan merkitty. Henkilövakuutusten yhteisten määräysten kohdassa 3.2 (Voimassaolo urheilussa) kerro-

taan tarkemmin Urheilijan lisähoitoturvan voimassaolosta urheilussa.

- Turva on valittavissa näiden kulujen varalta
- tuki- ja liikuntaelinterapian kulut
  - toiminnallisen terapian kulut
  - kotisairaanhoitokulut
  - kotiapukulut
  - erityiskulut
  - kodin muutostyökulut.

Vakuutuskirjaan on merkitty, mikä tai mitkä edellä kerrotuista kuluista on valittu.

Jokainen edellä kerrotuista kuluista on valittavissa

A tapaturmien ja näiden yksilöityjen sairauksien varalta

- vatsa-, napa- tai nivustyrä
- polven nivelkierukan repeämä
- nivelen tai polvilumpion sijoittamismeno
- penikkatauti eli säären paineaitio -oireyhtymä
- rasitusmurtuma
- tenniskyynärpää eli lateraalinen epikondyliitti
- golfkyynärpää eli mediaalinen epikondyliitti
- akillesjänteen tulehdus tai sen repeämä
- olkapään jännealueen tulehdus
- limapussitulehdus eli bursiitti
- kantakalvon tulehdus eli plantaarifasziitti.

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa sattuneesta tapaturmasta tai voimanponnistuksesta taikka edellä luetellusta vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa aiheutuneesta sairaudesta.

B tapaturmien varalta

Tässä vaihtoehdossa korvataan näissä ehdoissa määritellyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa sattuneesta tapaturmasta tai voimanponnistuksesta.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kumpi edellä kerrotuista vaihtoehdoista kullekin valitulle kulle on valittu.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Jos kulut johtuvat tapaturmasta, tulee myös tapaturman olla sattunut vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa turvan voimassaoloaikana. Jos kulut johtuvat voimanponnistuksesta, tulee myös voimanponnistuksen olla sattunut vakuutuskirjaan merkittyä urheilua harjoitettaessa turvan voimassaoloaikana.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Jokaisella valitulla kullalla on oma vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvauksensa, minkä yli korvauksia ei makseta turvan voimassaoloaikana. Kaikki maksetut korvaukset pienentävät jäljellä olevaa enimmäiskorvausta. Kun kuluja on korvattu enimmäiskorvauksen verran, turva päättyy näiden kulujen osalta.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan. Edellä kerrottu ei koske kotiapukuluja, vaan sen omavastuusta kerrotaan kotiapukulujen kohdalla.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa annetusta palvelusta tai tehdystä hankinnasta.

Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä jonkin valitun kulun osalta, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan ethejen mukaisista kuluista, vaikka ne ovat syntyneet ulkomailla. Näissä

tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastoa (Valvira) vastaava viranomaisena.

8.2 Korvattavat kulut ja kulut, joita ei korvata

8.2.1 Tuki- ja liikuntaelinterapian kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on tuki- ja liikuntaelinterapian kuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämää. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän fysioterapeutin, osteopaatin, kiropraktikon tai naprapaatin tekemistä tutkimuksista tai antamista hoidoista.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vakuutuskauden aikana käytyä tutkimus- ja hoitokäyntiä enintään korvataan. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana tutkimuksissa tai hoidoissa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä vastaanottokäyntejä korvata.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, hoitolaitteesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta
- tukien tai sidosten hankkimisesta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.2 Toiminnallisen terapian kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on toiminnallisen terapian kuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämää. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän toiminta- tai puheterapeutin taikka neuropsykologin tekemistä tutkimuksista tai antamista hoidoista.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vakuutuskauden aikana käytyä tutkimus- ja hoitokäyntiä enintään korvataan. Jos vakuutettu käy vakuutuskauden aikana tutkimuksissa tai hoidoissa useammin, ei enimmäiskäyntimäärän ylittäviä vastaanottokäyntejä korvata.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, hoitolaitteesta, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta
- tukien tai sidosten hankkimisesta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.3 Kotisairaanhoitokulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kotisairaanhoitokuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lää-

kärin määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä. Tutkimuksia tulee tehdä ja hoitoja antaa paikallisen, vakuutetun lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

Näistä kuluista korvataan maksut

- lääkärin tai sairaanhoitajan vakuutetun kotona tai muutoin vakuutetun luona suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- yhdestä lääkärin puhelinajasta kotikäynnin jälkeen
- lääkärin edellä määritellyssä tutkimus- tai hoitotoimenpidetilanteessa antamista ensi-apuluonteisista lääkkeistä.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- muualla kuin vakuutetun luona, esimerkiksi vastaanotolla tai sairaalassa, tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta
- apteekista ostetusta lääkevalmisteesta tai muusta valmisteesta
- akupunktiosta tai lymfaterapiasta
- lääkeaineen väärinkäytöstä
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä tutkimuksesta tai hoidosta
- hammaslääkärin tai erikoishammaslääkärin suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta
- sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.4 Kotiapukulut

8.2.4.1 Yleistä

Korvausta maksetaan avustajakuluista ja kotisiivouskuluista siten kuin näissä ehdoissa kerrotaan.

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kotiapukuluista korvattava sairaus tai vamma.

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka paljon avustajakuluja korvataan vakuutustapahtumaa kohden. Samoin vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka paljon kotisiivouskuluja korvataan vakuutustapahtumaa kohti. Kuluja ei kuitenkaan koskaan makseta yli sen enimmäiskorvauksen, joka on kotiapukulujen kohdalle vakuutuskirjaan merkitty.

Jokaisessa vakuutustapahtumassa on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu-aika. Tämä omavastuu-aika ei koske kotisiivouskuluja. Lastenhoitopalveluissa jokaisessa yhtäjaksoisessa kotihoitajaksoissa on omavastuu-aika, joka alkaa ensimmäisestä päivästä, jolloin vakuutettu on lääkärin määräyksestä kotihoidossa. Henkilökohtaisen avustajan palveluissa omavastuu-aika alkaa ensimmäisestä päivästä, jolloin vakuutettu on leikkauksen jälkeen kotihoidossa, eikä lääkärin mukaan selviä kotona ilman apua.

8.2.4.2 Avustajakulut

Korvausta maksetaan joko lastenhoitopalveluista tai henkilökohtaisen avustajan palveluista.

8.2.4.2.1 Lastenhoitopalvelut

Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan kautta hankituista lastenhoitopalveluista, jotka johtuvat siitä, että kodin ulkopuolella päivähoitossa oleva vakuutettu lapsi on lääkärin määräyksestä korvattavan sairauden tai vamman vuoksi kotihoidossa eikä voi tämän vuoksi olla siinä päivähoitossa, jossa olisi ilman edellä kerrottua sairautta tai vammaa.

Kuluja korvataan vuorokaudessa enintään niiltä tunneilta, jotka lapsi olisi ollut kodin ulkopuolisessa hoidossa ilman korvattavaa sairautta tai vammaa ja enintään 10 tunnilta vuorokautta kohti.

Jos hoitaja hoitaa samaan aikaan useampaa lasta, korvataan palkkiosta vakuutetun osuus.

Kuluja ei korvata, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.4.2.2 Henkilökohtaisen avustajan palvelut
Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan kautta hankitun henkilökohtaisen avustajan palveluista, jotka johtuvat siitä, että kouluikäinen tai sitä vanhempi vakuutettu on ollut korvattavan sairauden tai vamman vuoksi leikkauksessa, jonka jälkeen hän ei lääkärin mukaan selviä kotona ilman apua.

Henkilökohtaisen avustajan kuluja korvataan siltä osin, kun avustaja on auttanut vakuutettua sairaalasta pääsyn jälkeen välttämättömissä päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa.

Kuluja korvataan enintään kolmelta kuukaudelta vakuutustapahtumaa kohti ja enintään 10 tunnilta vuorokautta kohti.

Kuluja ei korvata, jos kulu tai palvelun tarve johtuu

- lääkeaineen väärinkäytöstä
- ulkomuotoon tai ulkonäköön liittyvästä hoidosta
- sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Kuluja ei korvata myöskään, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.4.3 Kotisiivouskulut

Kuluina korvataan maksut palveluntarjoajan suorittamasta vakuutetun kodin siivouksesta, kun täysi-ikäinen vakuutettu on ollut korvattavan sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti lääkärin määräyksestä vähintään neljätoista päivää sairauslomalla. Kuluja korvataan korkeintaan neljältä siivoustunnilta jokaiselta alkavalta sairauslomaviikolta.

Korvausta siivouskuluista ei makseta, jos palvelun tarve johtuu lääkeaineen väärinkäytöstä.

Kuluja ei korvata myöskään, jos

- palveluntarjoajalla ei ole viranomaisen myöntämää yritys- ja yhteisötunnusta (y-tunnus)
- oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.5 Erytyiskulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on erityiskuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi tämän sairauden tai vamman tutkimuksen tai hoidon tulee olla lääkärin määräämä ja terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittama. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- maksut korvattavasta sairaudesta tai tapaturmasta aiheutuneiden ihon kosmeettisten haittojen poistamiseksi tehdyistä toimenpiteistä
- korvattavien kosmeettisten haittojen poistamiseen välittömästi liittyvät sairaalan hoitopäivämaksut. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja,

korvataan ulkomailla syntyneitä sairaalan hoitopäivämaksuja vuorokaudessa **enintään vakuutuskirjassa kerrottu määrä**

- maksut korvattavan sairauden tai tapaturman takia tarvittavasta urheilun harjoittamisen mahdollistavasta ortopedisestä tuesta tai ortopedisestä sidoksesta
- maksut korvattavaan sairauteen tai tapaturmaan liittyvistä lääkinnällisten apuvälineiden, hoitolaitteiden ja kalusteiden vuokrista
- maksut korvattavaan sairauteen tai tapaturmaan liittyvistä lääkinnällisten apuvälineistä, hoitolaitteista ja kuntolaitteista. Vakuutuskauden aikana ostettuja edellä mainittuja välineitä ja laitteita korvataan **yhteensä enintään 200 euroa.**

Kuluina ei korvata

- maksuja lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimuksista tai hoidoista ennen korvattavan toimenpiteen suorituspäivää
- maksuja lääkärin tai muun terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimuksista tai hoidoista korvattavan toimenpiteen tai toimenpiteeseen välittömästi liittyvän sairaalahoidon jälkeen
- maksuja apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- maksuja silmä- tai aurinkolaseista tai piilolinseistä
- kynär- tai kainalosauvojen vuokrauskuluja, ellei niiden tarve johdu erityiskuluista korvattavasta toimenpiteestä
- maksuja sosiaalialan laitos- tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.2.6 Kodin muutostyökulut

8.2.6.1 Yleistä

Kuluja korvataan näiden ehtojen mukaisesti, kun vakuutetulle tulee korvattavan sairauden tai vamman aiheuttama pysyvä tai ohimenevä toimintakyvyn häiriö.

Pysyvällä toimintakyvyn häiriöllä tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä häiriötä, joka aiheutuu korvattavasta vammasta tai sairaudesta ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Pysyvän toimintakyvyn häiriön on myös täytynyt jatkua vähintään kolme kuukautta, ennen kuin kodin muutostyökulujen tarpeet arvioidaan.

Ohimenevällä toimintakyvyn häiriöllä tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä ohimenevää häiriötä, joka aiheutuu korvattavasta vammasta tai sairaudesta ja joka häittää vakuutetun selviytymistä itsenäisesti tavanomaisista elämän toiminnoista.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinko-, vammaispalvelu-, sosiaalihuolto- tai jonkin muun lain nojalla.

8.2.6.2 Kodin muutostyöt sekä kodin kiinteät välineet ja kiinteät laitteet

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kodin muutostyökulusta korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi edellytetään, että kodin muutostyöt sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnan johtuvat tästä sairaudesta tai vammasta ja ovat lääkärin määräämiä. Kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankintojen tulee olla välttämättömiä vakuutetun itsenäisen tavanomaisista elämän toiminnoista selviytymisen ja kotona asumisen kannalta.

Näistä kuluista korvataan maksut

- ovien leventämisestä, maksut kynnysten ja muiden kodin sisäpuolisten liikkumisen

- esteiden poistamisesta sekä maksut kodin sisäpuolelle asennetuista tukikahvoista
- sisääntulon luiskien ja kaiteiden rakentamisesta muissa kuin kerrastoissa
- kylpyhuone- ja WC- tilojen muutoksista
- valaistuksen muutoksista
- kodin pintamateriaalien muutoksista vaikean allergian vuoksi
- kiinteiden kalusteiden ja kiinteiden rakennus- ja sisustusmateriaalien muutoksista
- tarvittavista nostolaitteista, hälytyslaitteista ja muista kiinteästi kotiin asennettavista välineistä ja laitteista asennuksineen
- edellä mainittujen muutostöiden tarpeen arvioinnista, suunnittelusta, niiden toteuttamiseksi tarvittavista luvista sekä valvonnasta.

Kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden kuluja korvataan

- **vain yhteen asuntoon** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan. Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvauksista ei enää makseta samaan asuntoon sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut siitä, kun lääkäri on määrännyt kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat. **Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvauksista ei makseta muihin asuntoihin vain yhteen asuntoon ja yhteensä enintään 2 000 euroa saakka** kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan. Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvauksista ei enää makseta samaan asuntoon sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut siitä, kun lääkäri on määrännyt kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat. **Edellä mainittujen sairauksien ja vammojen perusteella korvauksista ei makseta muihin asuntoihin.**

Jos vakuutetulla alkaa myöhemmin uusi sairaus tai hänelle aiheutuu uusi vamma, maksetaan sen erikseen vaatimista kodin muutostöistä korvauksia edellä mainittujen kohtien mukaan.

Vakuutetun muuttaessa uuteen asuntoon, ei tähän asuntoon korvata sellaista kodin muutostyötä, kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankintaa tai asennusta, joka on jo korvattu aikaisempana asuntoon, vaikka tämä tarve johtuisi uudesta sairaudesta tai vammasta.

Kodin muutostyöt sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden hankinnat ja asennukset korvataan noudattaen rakennusteknisesti ja rakennusmateriaalien osalta samaa tasoa kuin asunnossa muutoinkin on.

Vakuutettu vastaa kodin muutostöiden sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden tilaamisesta ja töiden toteuttamisen valvonnasta.

Kuluja ei korvata

- tilanteissa, joissa vammaispuolustajan perusteella vakuutetun on todettu olevan jatkuvan laitoshoidon tarpeessa
- peruskorjauksesta, huoneiston tai rakennuksen laajentamisesta taikka muutostöistä, jotka lisäävät huoneiston tai rakennuksen huoneistoalaa
- huvilarakennuksen muutostöistä, jotka nostavat sen laatutasoa tai parantavat sen rakennusteknistä toimivuutta
- asuinhuoneiston sisätilojen ulkopuolista muutostöistä lukuun ottamatta sisääntuloluiskien ja sisääntulon kaiteiden rakentamista muissa kuin kerrastoissa
- jos kodin muutostyöt, kodin kiinteiden välineiden tai kiinteiden laitteiden asennukset kohdistuvat muuhun kuin asuintai huvilarakennukseen
- jos kulut johtuvat suunnittelu-, perustus-, asennus- tai rakennustyövirheen korjaamisesta tai tällaisesta virheestä aiheutu-neesta vahingosta
- jos ne johtuvat homeallergiasta
- jos oikeus lain mukaisen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi

- jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvauksia toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Vakuutetun matka- tai majoituskuluja ei korvata.

Kodin muutostöiden toteuttajan sekä kodin kiinteiden välineiden ja kiinteiden laitteiden asentajan tulee olla paikallisen, asunnon lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

Mikäli asunto hankitaan vasta vammautumisen jälkeen, ei kuluja korvata siltä osin, kun asuntoa valittaessa tai uudisrakennusta teetettäessä ei ole huomioitu jo olemassa olevia toimintarajoitteita.

8.2.6.3 Päivittäiseen toimintaan tarvittavat apuvälineet, kodinkoneet, laitteet sekä turvallisuusvälineet

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että kyseessä on kodin muutostyökuluista korvattava sairaus tai vamma. Lisäksi edellytetään, että apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden hankinnat johtuvat tästä sairaudesta tai vammasta ja ovat lääkärin määräämiä. Apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden tulee olla välttämättömiä vakuutetun itsensänsä liikku-misen, viestinnän tai muun henkilökohtaisen suoriutumisen kannalta työssä tai vapaa-ajan toiminnoissa.

Näistä kuluista korvataan maksut

- apuvälineistä, kodinkoneista ja laitteista
- henkilökohtaista turvallisuutta ja asumisturvallisuutta lisäävistä välineistä.

Apuvälineiden, kodinkoneiden ja laitteiden kuluja korvataan

- pysyvän toimintakyvyn häiriön yhteydessä yhteensä enintään 10 000 euroa kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan
- ohimenevän toimintakyvyn häiriön yhteydessä yhteensä enintään 1 000 euroa kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan.

Henkilökohtaista turvallisuutta ja asumisturvallisuutta lisäävien välineiden kuluja korvataan

- pysyvän toimintakyvyn häiriön yhteydessä yhteensä enintään 3 000 euroa kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun pysyvä toimintakyvyn häiriö arvioidaan
- ohimenevän toimintakyvyn häiriön yhteydessä yhteensä enintään 500 euroa kaikkien niiden sairauksien ja vammojen perusteella, jotka vakuutetulla on silloin, kun ohimenevä toimintakyvyn häiriö arvioidaan.

Jos vakuutetulla alkaa myöhemmin uusi sairaus tai hänelle aiheutuu uusi vamma, maksetaan sen erikseen vaatimista päivittäiseen toimintaan tarvittavista apuvälineistä, kodinkoneista, laitteista sekä turvallisuusvälineistä korvauksia edellä mainittujen kohtien mukaan.

Vakuutettu vastaa päivittäiseen toimintaan tarvittavien apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden tilaamisesta ja niiden asennuksen valvonnasta.

Kuluja ei korvata

- tilanteissa, joissa vammaispuolustajan perusteella vakuutetun on todettu olevan jatkuvan laitoshoidon tarpeessa
- jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi
- jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvauksia toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- moottoriajoneuvon tai moottoriajoneuvon osan hankinnasta taikka moottoriajoneuvon muutos- tai parannustöistä
- atk -tietovälineisiin sisällytyistä ohjelmista.

Vakuutetun matka- tai majoituskuluja ei korvata.

Päivittäiseen toimintaan tarvittavien apuvälineiden, kodinkoneiden, laitteiden sekä turvallisuusvälineiden asentajan tulee olla paikallisen, asunnon lähellä olevan palveluntuottajan palveluksessa oleva ammattihenkilö.

8.3 Korvauksen hakeminen

8.3.1 Selvitys sairaudesta, tapaturmasta tai voimanponnistuksesta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairauksista, tapaturmista ja voimanponnistuksista sekä tutkimuksista, hoidoista ja välineistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydetessä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

8.3.2 Selvitys palveluista ja palveluntuottajista

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys kotiapukuluihin kuuluvasta lastenhoitoapuvälineistä, avustajapalvelusta ja siivouspalvelusta. Lisäksi yhtiöön tulee toimittaa selvitys edellä mainittuihin liittyvistä palveluntuottajista. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiöllä toimitettavien tositteiden mukana.

8.3.3 Selvitys kodin muutostyökulujen syystä ja kustannuksista

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys pysyvistä tai ohimenevästä toimintakyvyn häiriöstä, kodin muutostöistä, kodin kiinteistä välineistä ja kiinteistä laitteista sekä päivittäiseen toimintaan tarvittavista apuvälineistä, kodinkoneista, laitteista sekä turvallisuusvälineistä. Tämä on tehtävä vakuutusyhtiön erikseen hyväksymällä tavalla.

8.3.4 Vahingon selvittelykulut Asiakirjat, selvitykset ja lääkärinlausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan, ellei lisähoitoturva korvattavissa kuluissa ole toisin mainittu.

8.3.5 Hoitokulujen korvausotteet

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositteista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

8.3.6 Kodin muutostyökulujen korvausotteet

Kodin muutostyökuluista korvauksen hakijan tulee itse maksaa kulut ja hakea niistä vammaispuolustajan mukaiset korvaukset kunnalta tai multa maksuvelvolliselta. Korvauksen hakijan on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle kunnan tai muun maksuvelvollisen päätös tai muu selvitys sen maksamista korvauksista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta vammaispuolustajan eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

8.3.7 Palvelujen korvausotteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa kotiaivan lastenhoito-, avustaja- ja siivouskulut. Korvauksen hakijan on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle kuitit alkuperäisinä.

8.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Urheilijan lisähoitoturva noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

9 URHEILIJAN HAMMASTURVA

9.1 Turvan keskeinen sisältö

Urheilijan hammasturva on voimassa niissä kilpaurheilulajeissa ja niissä riskialteissa urheilulajeissa, jotka vakuutuskirjaan on merkitty. Urheilijan hammasturva on voimassa urheilun erikoislajeissa, jos se on vakuutuskirjaan merkitty. Henkilövakuutusten yhteisten määräysten kohdassa 3.2 (Voimassaolo urheilussa) kerrotaan tarkemmin Urheilijan hammasturvan voimassaolosta urheilussa.

Turvasta korvataan näissä ehtoissa määritetyt vakuutetulle aiheutuneita kuluja, jotka johtuvat vakuutuskirjaan merkitystä urheilua harjoitettaessa sattuneesta tapaturmasta.

Korvausta maksetaan vain, mikäli tapaturma on sattunut ja kulu ovat syntyneet turvan voimassa ollessa.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai jonkin muun lain nojalla.

Kuluja korvataan turvan voimassaoloaikana yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus. Enimmäiskorvauksesta vähennetään kaikki turvan perusteella maksetut korvaukset. Turva päättyy viimeistään, kun kuluja on korvattu mainittu enimmäiskorvaus.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin korvausta haetaan.

Korvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta taikka Suomessa tehdystä hankinnasta. Jos on erikseen sovittu ja vakuutuskirjaan tehty merkintä, että korvataan myös ulkomailla syntyneitä kuluja, korvausta maksetaan myös ulkomailla tehdystä tutkimuksesta ja annetusta hoidosta

sekä ulkomailla tehdystä hankinnasta. Näissä tilanteissa ehdoissa mainittua suomalaista terveydenhuoltoalan ammattihenkilöä vastaa kyseisen maan vastaava terveydenhuoltoalan ammattihenkilö, jonka on hyväksynyt kyseisen maan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) vastaava viranomainen.

9.2 Korvattavat kulut

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että vamman tutkimus ja hoito on hammaslääkärin suorittama tai määräämä. Tutkimusten ja hoitojen tulee olla myös yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan korvattavan vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan maksut

- hammaslääkärin, erikoishammaslääkärin, suuhygienistin tai hammasteknikon tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- apteekista myytävistä lääkevalmisteista
- hammaslääkärin ja hammasteknikon valmistamista kiinteistä tai irrotettavista hammasproteeseista sekä implanttikantoisista hammasproteeseista.

9.3 Kulut, joita ei korvata

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- fysioterapiasta
- hammastarkastuksesta, puudutuksesta tai lääkevalmisteista, jos ne eivät liity muuten korvattavaan hoitoon
- kosmeettisesta hammashoidosta.

Välillisiä kuluja, kuten matka-, majoitus- tai ateriakuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut puremista hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinen tekijä.

9.4 Korvauksen hakeminen

9.4.1 Selvitys tapaturmasta

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys tapaturmista sekä tutkimuksista ja hoidoista. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

Lääkärin lausuntopalkkio korvataan vahingon selvittelykuluna ainoastaan, jos vakuutusyhtiö on erikseen pyytänyt toimittamaan lääkärintlausunnon. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

9.4.2 Korvaustositteet

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on pyydettyänsä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositeista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettyänsä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

9.5 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

Pohjolan Toimeentulovakuutus

1 VAKUUTUKSEN TURVAT

Vakuutukseen on valittavissa seuraavat turvat

- Invaliditeettiturva
- Kuolinturva
- Päivärahaturva.

Vakuutus kirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut turvat.

2 INVALIDITEETTITURVA

2.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu turvan voimassaoloaikana pysyvä haitta turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta turvan edelleen voimassa ollessa.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu. Vammautuneen yksilölliset olosuhteet, kuten ammatti tai harrastukset, eivät vaikuta haitan määrittämiseen.

Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että haittaluokka 20 tarkoittaa suurinta haittaa ja haittaluokka 1 pienintä korvattavaa haittaa.

Täydestä eli haittaluokan 20 mukaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutus kirjassa kerrottu korvausmäärä. Osittaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena niin monta kahdeskymmenesosaa tästä korvausmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Pysyvä haitta määritetään vamman muodostuttua lääketieteellisesti arvioiden pysyväksi ja aikaisintaan kolmen kuukauden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta. Turvan tulee edelleen olla tällöin voimassa.

Jos haitta muuttuu vähintään kaksi haittaluokkaa ennen kuin kolme vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta, muutetaan korvauksen määrää vastaavasti edellyttäen, että invaliditeettiturva on edelleen voimassa. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin.

Korvaus maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

2.1.1 Rajoitukset

Korvausta ei makseta tapaturman psyykkisistä seurauksista.

Kun vakuutettu on vielä syntymätön lapsi, oikeus korvaukseen voi syntyä vain ehtokohdan 2.2 mukaisesti.

2.2. Turvan keskeinen sisältö, kun vakuutettu on syntynyt lapsi

Kun vakuutettu on vielä syntymätön lapsi, noudatetaan tätä ehtokohtaa, kunnes lapsi on syntynyt. Lapsen katsotaan syntyneen, kun lapsi on ulkona äidin kehosta ja napanuora on katkaistu.

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu turvan voimassaoloaikana pysyvä haitta turvan voimassaoloaikana sattuneen korvattavan tapahtuman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta turvan edelleen voimassa ollessa.

Kun vakuutettuna on syntynyt lapsi, korvattavat tapahtumat ovat

- vakuutetulle aiheutuu pysyvä haitta liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on osallisena

- vakuutetulle aiheutuu synnytyksen yhteydessä synnytyksestä johtuva pysyvä haitta, kun synnytys on tapahtunut aikaisintaan raskausviikolla 32. Synnytyksen katsotaan päättyneen syntyvän lapsen osalta, kun lapsi on ulkona äidin kehosta ja napanuora on katkaistu.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu.

Haitta määritetään korvattavan tapahtuman sattuessa voimassa olleen sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen perusteella. Vähintään haittaluokan 1 mukaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena korvattavan tapahtuman sattuessa voimassa ollut vakuutus kirjassa kerrottu korvausmäärä

Pysyvä haitta määritetään vamman muodostuttua lääketieteellisesti arvioiden pysyväksi ja aikaisintaan kolmen kuukauden ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun lapsi on syntynyt. Turvan tulee edelleen olla tällöin voimassa.

Korvaus maksetaan korvattavan tapahtuman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

2.2.1 Rajoitukset

Turva ei ole voimassa kotisyntynytessä.

Kun syntävän lapsen ehtokohdan 2.2 edellytykset täyttyvät, oikeutta korvaukseen ei ole Turvan keskeisen sisällön ehtokohdan 2.1 mukaisesti.

2.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys tapaturmasta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavan selvityksen mukana.

Invaliditeettikorvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava pyydettyä vakuutusyhtiölle E-lääkärintlausunto, josta ilmenee vamman tilankuvaus. **Lääkärintlausuntopalkio korvataan vahingon selvittelykuluna ainoastaan, jos vakuutusyhtiö on erikseen pyytänyt toimittamaan lääkärintlausunnon.**

2.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

3 KUOLINTURVA

3.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee turvan voimassaoloaikana turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi.

Korvauksena maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutus kirjassa kerrottu korvausmäärä.

Korvaus maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

3.1.1 Rajoitukset

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta. Korvausta ei myöskään makseta tapaturman psyykkisistä seurauksista.

Kun vakuutettu on vielä syntymätön lapsi, oikeus korvaukseen voi syntyä vain ehtokohdan 3.2 mukaisesti.

3.2 Turvan keskeinen sisältö, kun vakuutettu on syntynyt lapsi

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee turvan voimassaoloaikana turvan voimassaoloaikana sattuneen korvattavan tapahtuman vuoksi.

Kun vakuutettuna on syntynyt lapsi, korvattavat tapahtumat ovat

- vakuutetun kuolema liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on osallisena
- vakuutettu syntyy kuolleena raskausviikolla 32 tai sen jälkeen ja kuoleman syynä on ulkoinen tekijä.
- vakuutettu kuolee synnytyksen yhteydessä ulkoisen tekijän johdosta, kun synnytys on

1 VAKUUTUKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutus voidaan ottaa joko yhden hengen turvana tai pariturvana.

Korvauksena maksetaan kuolinhetken korvausmäärä.

Pariturvassa korvaus maksetaan vain kerran jommankumman vakuutetun kuoltua. Jos vakuutetut kuolevat samanaikaisesti, kummankin edunsaajalla on oikeus puoleen korvausmäärästä.

1 VAKUUTUKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ

Oikeus työkyvyttömyyskorvaukseen syntyy, kun vakuutettu tulee vakuutuksen voimassaoloaikana sairauden tai vamman vuoksi pysyvästi työkyvyttömäksi ja pysyvä työkyvyttömyys on jatkunut kolme kuukautta vakuutuksen ollessa edelleen voimassa. Korvauksen maksamisen

tapahtunut aikaisintaan raskausviikolla 32. Synnytyksen katsotaan päättyneen syntymän lapsen osalta, kun lapsi on ulkona äidin kehosta ja napanuora on katkaistu. Tätä ehtokohdasta noudatetaan, kunnes vuorokausi on kulunut siitä, kun lapsi on syntynyt.

Korvauksena maksetaan korvattavan tapahtuman sattuessa voimassa ollut vakuutus kirjassa kerrottu korvausmäärä.

Korvaus maksetaan korvattavan tapahtuman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

3.2.1 Rajoitukset

Turva ei ole voimassa kotisyntyisessä.

Kun syntynyt lapsen ehtokohdan 3.2 edellytykset täyttyvät, oikeutta korvaukseen ei ole Turvan keskeisen sisällön ehtokohdan 3.1 mukaisesti.

3.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys tapaturmasta.

Kuolinkorvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus ja virallinen selvitys edunsaajista. Lisäksi pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava muu viranomaisen selvitys kuoleman syystä.

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

3.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

4 PÄIVÄRAHATURVA

4.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun työ- tai virkasuhteessa oleva vakuutettu tulee työkyvyttömäksi turvan voimassaoloaikana turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi.

Niiltä päiviltä, kun vakuutettu on täysin työkyvyttömyyden työhön, jota hän työ- tai virkasuhteessa tekee, maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutus kirjassa kerrottu korvausmäärä päivää kohti ja niiltä päiviltä, kun vakuutettu on osittain työkyvyttömyyden työhön, maksetaan työkyvyn menetystä vastaava osa tästä korvausmäärästä. Korvausta maksetaan vain niiltä päiviltä kun turva voimassa.

Vakuutettu on täysin työkyvyttömyyden, jos hän on turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi lääketieteellisesti arvioiden kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään. Vakuutettu on osittain työkyvyttömyyden, jos hän on turvan voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi lääketieteellisesti arvioiden osittain kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään.

Korvausta maksetaan niin monelta päivältä kuin työkyvyttömyys jatkuu yli vakuutus kirjassa ilmoitetun omavastuuajan. Omavastuu vähennetään tapaturmakohtaisesti. Omavastuu aika alkaa kuluu lääkärin toteaman työkyvyttömyyden alkamispäivästä.

Korvausta maksetaan saman tapaturman perusteella enintään vakuutus kirjassa ilmoitettu enimmäisaika.

Korvaus maksetaan tapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

Turva päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta.

4.2 Rajoitukset

Korvausta ei makseta

- tapaturman psyykkisistä seurauksista
- jos vakuutettu ei ole työ- tai virkasuhteessa tapaturman sattumishetkellä.

4.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys tapaturmasta ja tapaturman sattuessa voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavan selvityksen mukana.

Päiväraha korvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle asiakirjat, joista ilmenee työkyvyttömyysaika ja työkyvyttömyyden syy. Lisäksi vakuutusyhtiölle on toimitettava verokortti vakuutus korvauksen maksamista varten.

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

4.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

Henkivakuutus

Yhden hengen turva päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta.

Pariturva päättyy jommankumman vakuutetun kuoltua tai sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana jompikumpi vakuutettu täyttää 70 vuotta. Samalla vakuutus jatkuu eloonjääneen tai alle 70-vuotiaan vakuutetun osalta yhden hengen turvana ja korvausmäärältään entisen suuruisena.

Vakuutuksen turva on Kuolinturva.

2 RAJOITUS

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu on tehnyt itsemurhan vuoden kuluessa vakuutuksen alkamisesta.

Työkyvyttömyysvakuutus

edellytyksenä on, että korvausta on haettu vakuutetun elinaikana.

Vakuutettu katsotaan pysyvästi työkyvyttömäksi, jos hän on sairauden tai vamman vuoksi lopullisesti menettänyt kykynsä tehdä entistä työtään eikä todennäköisesti kykene enää muuhunkaan työhön, jota ikä ja ammattitaito

3 KORVAUKSEN HAKEMINEN

Korvauksen maksamista varten korvauksenhakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus, virallinen selvitys edunsaajista ja maksuosoite.

4 MUUT SOVELLETTAVAT EHTOKOHDAT

Vakuutuksessa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

huomioon ottaen on pidettävä hänelle sopivana ja kohtuullisen toimentulon turvaavana.

Vakuutettua ei katsota pysyvästi työkyvyttömäksi yksinomaan sillä perusteella, että hän on oikeutettu yksilölliseen varhaiseläkkeeseen tai muuhun alentuneen työkyvyn perusteella maksettavaan eläkkeeseen.

Korvauksena maksetaan vakuutuskirjaan merkitty korvausmäärä. Korvausmäärä määräytyy sen ajankohdan mukaan, jolloin oikeus korvaukseen on syntynyt.

Vakuutus päättyy, kun oikeus korvaukseen syntyy tai sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 63 vuotta.

Vakuutuksen turva on Pysyvän työkyvyttömyyden turva.

Näitä vakuutusehtoja sovelletaan 6.5.2013 tai sen jälkeen alkaneisiin matkustajavakuutuksiin (pois lukien Easy-vakuutuspaketin vakuutukset).

Jos vakuutussopimuksesi sisältää ennen 6.5.2013 alkaneita matkavakuutuksia tai Easy-vakuutuspakettiin sisältyvää matkavakuutuksen, sovelletaan näihin vakuutuksiin vakuutusehtoja Easy ja myynnistä poistuneet tuotteet 1.1.2015.

Mittaturvan Easy -vakuutuspakettiin on valittavissa 6.5.2013 alkaen seuraavat matkavakuutukset

- matkustajavakuutus
- matkatavaravakuutus
- matkavastuuvakuutus
- matkaokousturvavakuutus.

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut vakuutukset.

1 VOIMASSAOLOALUE

Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen turvat ovat voimassa ulkomaanmatkalla kaikkialla maailmassa. Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan jonkin turvan kohdalle, tämä turva on voimassa myös kotimaanmatkalla.

Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautuvaa matkaa. Matka alkaa, kun vakuutettu poistuu Suomessa asunnoltaan, työpaikaltaan, opiskelupaikaltaan tai vapaa-ajan asunnoltaan ja päättyy, kun vakuutettu palaa johonkin edellä mainituista paikoista. Vakuutusturva ei kuitenkaan ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla. Ulkomaanmatkaan liittyvä kotimaassa tapahtuva matkustaminen on osa ulkomaanmatkaa silloin, kun matka jatkuu keskeytyksettä edellä mainituista paikoista ulkomaille tai ulkomailta takaisin.

Kotimaanmatkalla tarkoitetaan matkaa Suomessa, kun matka tehdään suoraan linnuntietä mitattuna vähintään 50 kilometrin etäisyydelle vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta. Matka alkaa, kun vakuutettu poistuu Suomessa asunnoltaan, työpaikaltaan, opiskelupaikaltaan tai vapaa-

2 RAJOITUKSET

Korvausta ei makseta, jos työkyvyttömyyden syynä on

- alkoholin tai lääkeaineen väärinkäyttö tai huumaavan aineen käyttö
- itsemurhayritys vuoden kuluessa vakuutuksen alkamisesta.

MATKAVAKUUTUKSET

ajan asunnoltaan ja päättyy, kun vakuutettu palaa johonkin edellä mainituista paikoista. Vakuutusturva ei kuitenkaan ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla.

2 VOIMASSAOLOAIKA

Vakuutuskirjaan on merkitty, kuinka monta vuorokautta matkan alkamisesta lukien Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kukin turva on enintään voimassa. **Vakuutusturva päättyy alkaneen matkan osalta vakuutuskirjaan merkityn ajan kuluuta, vaikka matka jatkuisi.**

Alkaneen ulkomaanmatkan ei katsota päättyvän, eli matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 30 vuorokauden mittaisen kotimaassa käynnin vuoksi, jos se matka, jolta on palattu, on kestänyt yhtäjaksoisesti yli kolme kuukautta ja tarkoitus on palata samaan matkakohteeseen. Kotimaassa käynnin aikana alkaneita sairauksia tai sattuneita tapaturmia ei korvata ulkomaan matkan matkasairauksina tai -tapaturmina.

3 ASUINPAIKAN VAIKUTUS VAKUUTUSTEN VOIMASSAOLOON

Vakuutetulla tulee olla tosiasiallinen ja kotikuntalainen sekä väestötietojärjestelmän mukainen vakinaisen kotikunta ja asuinpaikka Suomessa vakuutustapahtumahetkellä, jotta hänelle otetusta vakuutuksesta maksetaan korvausta. Jos kuitenkin on erikseen sovittu määräaikaisesta voimassaoloajan pidennyksestä jonkin Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen turvan osalta ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan, ei edellä kerrottua vaatimusta sovelleta pidennyksen aikana.

4 RISKIALUEET, YDINVAHINKO JA LENTO-ONNETTOMUUS

Eurooppalaisen Matkustajavakuutus ei ole voimassa maassa tai alueella, johon matkustamista Suomen ulkoministeriö suosittelee välttämään tai josta Suomen ulkoministeriö suosittelee poistumaan. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta

- kymmeneen päivään suosituksen antamisesta, jos vakuutettu on saapunut edellä kuvattuun maahan tai sen osaan ennen Suomen ulkoministeriön suosituksen antamista paitsi, jos kyseessä on suur-

3 KORVAUKSEN HAKEMINEN

Korvauksen maksamista varten korvauksen hakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle lääkinlausunto pysyvistä työkyvyttömyydestä ja korvauksen maksusoite.

4 MUUT SOVELLETTAVAT EHTOKOHDAT

Vakuutuksessa noudatetaan henkilövakuutusten yhteisiä määräyksiä.

sota tai vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen tai vakuutettu on osallistunut Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimaan rauhanturvatoimintaan tai muuhun sotilaalliseen toimintaan

- jos vakuutetun matkasairaus tai -tapaturma ei johdu siitä syystä, minkä vuoksi Suomen ulkoministeriön suositus on annettu.

Jos on erikseen jonkin Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen turvan osalta sovittu ja tämän turvan kohdalle tehty merkintä vakuutuskirjaan riskialueajennuksesta, on tämä turva voimassa myös sellaisessa maassa tai sen osassa, johon matkustamista Suomen ulkoministeriö suosittelee välttämään tai josta Suomen ulkoministeriö suosittelee poistumaan, vaikka vakuutetun matkasairaus tai -tapaturma johtuisi siitä syystä, minkä vuoksi Suomen ulkoministeriön suositus on annettu. **Riskialueajennuskaan ei kuitenkaan laajenna turvaa suursotaan eikä tilanteisiin, joissa vakuutettu on itse osallistunut sotaan tai aseelliseen selkkaukseen. Laajennuksesta huolimatta turva ei myöskään ole voimassa, jos vakuutettu on osallistunut Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimaan rauhanturvatoimintaan tai muuhun sotilaalliseen toimintaan.**

Vakuutuksista ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut ydinastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan materiaalin, laitteen tai aseiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut.

Korvausta Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksesta ei makseta, jos sairaus, vamma tai kuolema on aiheutunut harraste- tai ammatti-ilmailussa lentäjälle tai muulle lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalla lento-onnettomuudessa.

5 YLEISTEN SOPIMUSEHTOJEN NOUDATTAMINEN

Kaikissa vakuutuksissa noudatetaan yleisiä sopimusehtoja.

Eurooppalaisen Matkustajavakuutus

1 VAKUUTUKSEN TURVAT

Vakuutukseen on valittavissa seuraavat turvat

- Matkustajan hoitoturva
- Matkustajan invaliditeettiturva
- Matkustajan kuolinturva
- Matkustajan päivärahaturva
- Matkustajan kriisiturva
- Matkan peruuntumisturva
- Matkan keskeytymisturva
- Matkan odottamisturva
- Matkan myöhästymisturva.

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut turvat.

2 EUROOPPALAISEN MATKUSTAJAVAKUUTUKSEN KAIKKIEN TURVIEN YHTEISET MÄÄRÄYKSET

2.1 Vakuutettu

Vakuutettuina ovat vakuutuskirjassa mainitut henkilöt.

2.2 Edunsaaja

Vakuutuksenottaja voi määrätä edunsaajan, jolle vakuutuskorvaus maksetaan. Edunsaajamääräys, sen muutokset tai peruutukset on tehtävä kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

Korvaukset kuolinturvaa lukuun ottamatta maksetaan vakuutetuille, jollei vakuutuksenottaja ole ilmoittanut muuta edunsaajaa. Kun vakuutettu on syntynyt lapsi, edunsaajana on lapsen äiti vakuutetun syntymään asti.

2.3 Voimassaolo urheilussa

Moottoriurheilulajeissa liikennevakuutus on ensisijainen korvaaja liikennevakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa vahingoissa Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen matkustajan hoitoturvaan nähden.

2.3.1 Kilpaurheilun määritelmä

Kilpaurheilulla tarkoitetaan urheiluliiton tai urheiluseuran järjestämiä kilpailuja tai otteluita,

valmennusohjelman mukaisia harjoituksia sekä lajille ominaisia muita harjoituksia kilpaurheilun tasosta tai vakuutetun iästä riippumatta.

Valmennusohjelman mukaisilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, jotka suoritetaan laaditun kirjallisen tai suullisen harjoitusohjelman mukaisesti valmentajan valvonnassa tai ilman valvontaa.

Lajille ominaisilla muilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, joita suoritetaan varsinaisen lajin oheisharjoitteina, kun ne suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

2.3.2 Kilpaurheilun

Matkustajan hoitoturva, Matkustajan päivärahaturva ja Matkan keskeytymisturva eivät ole voimassa kilpaurheilussa.

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Matkustajan hoitoturvan tai Matkan keskeytymisturvan (laaja kattavuus) kohdalle vakuutus-

kirjaan, tämä turva on kuitenkin voimassa siinä tai niissä kilpaurheilulajeissa, jotka vakuutuskirjaan on tämän turvan kohdalle merkitty. **Turvat eivät kuitenkaan koskaan ole voimassa kohdassa 2.3.4 kerrottujen riskialttiiden urheilulajien kilpaurheilussa.**

Matkustajan invaliditeettiturva ja Matkustajan kuolinturva ovat voimassa kilpaurheilussa.

2.3.3 Urheilun erikoislajit

Matkustajan hoitoturva, Matkustajan päivärahaturva ja Matkan keskeytymisturva eivät ole voimassa missään alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilulajeissa, joita kutsutaan näissä ehdoissa urheilun erikoislajeiksi. Edellä kerrottua noudatetaan riippumatta siitä, kilpaileeko vakuutettu näissä lajeissa vai ei.

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Matkustajan hoitoturvan tai Matkan keskeytymisturvan (laaja kattavuus) kohdalle vakuutuskirjaan, tämä turva on kuitenkin voimassa kaikissa alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilun erikoislajeissa. **Turva ei ole kuitenkaan koskaan voimassa näiden urheilun erikoislajien kilpaurheilussa.** Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 2.3.1.

Matkustajan invaliditeettiturva ja Matkustajan kuolinturva ovat voimassa urheilun erikoislajeissa.

Urheilun erikoislajit ovat

- kamppailu - ja kontaktiurheilulajit
- talviurheilulajeista: kelkkailu, freestylehiihto sekä nopeus- ja syöksylasku
- ilmailulajit, kuten kuumailma- ja kaasupallolentäminen, moottorilentäminen, riippu- ja varjoliito, ultrakevytlentäminen, laskuvarjohyppääminen, tuulitunnelilentäminen, harrasterakenteisella lentokoneella lentäminen, purjelento ja moottoripurjelento
- voimailulajeista: voimanosto, painonosto ja kehonrakennus
- laitesukelluslajit
- muut urheilun erikoislajit: bmx- pyöräily, benji -hyppy, vetovarjolla lentäminen, siipi- ja leijapurjehdus, lentopurjehdus tai -lautailu, parkour, köysilaskeutuminen, akrobatia ja free running.

2.3.4 Riskialttiit urheilulajit

Matkustajan hoitoturva, Matkustajan päivärahaturva ja Matkan keskeytymisturva eivät ole voimassa alla olevassa luettelossa kerrotuissa urheilulajeissa, joita kutsutaan näissä ehdoissa riskialtteiksi urheilulajeiksi. Edellä kerrottua noudatetaan riippumatta siitä, kilpaileeko vakuutettu näissä lajeissa vai ei.

Jos on erikseen sovittu ja siitä tehty merkintä Matkustajan hoitoturvan tai Matkan keskeytymisturvan (laaja kattavuus) kohdalle vakuutuskirjaan, tämä turva on kuitenkin voimassa siinä tai niissä alla olevassa luettelossa kerrotuissa riskialteissa urheilulajeissa, jotka on vakuutuskirjaan tämän turvan kohdalle merkitty. Tällöin turva on voimassa myös tämän lajin kilpaurheilussa. Kilpaurheilu on määritelty kohdassa 2.3.1.

Matkustajan invaliditeettiturva ja Matkustajan kuolinturva ovat voimassa riskialteissa urheilulajeissa.

Riskialttiit urheilulajit ovat

- amerikkalainen jalkapallo
- australialainen jalkapallo
- rugby
- lacrosse
- vapaaottelu
- wrestling
- off - pistelasku
- jää- ja kalliokiipeily
- jäätikkö- ja vuorikiipeily
- voimamieslajit
- alamäkihyppy
- alamäkiluistelu
- valtameripurjehdus
- BASE- hyppy
- vaellus asumattomalla seudulla, kuten ulkomailla vuoristoon, viidakkoon, aavikolle tai erämaahan tai muulle vastaavalle seudulle tehtävät vaellukset tai tutkimusretket
- koskisyöksy
- vapaasukellus
- roller derby

- muut vastaavan riskitason riskialttiit urheilulajit.

2.4 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon

Matkustajan päivärahaturva päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta. Muut turvat päättyvät sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 100 vuotta.

2.5 Matkasairaus

2.5.1 Matkasairaus

Matkasairaus on sellainen lääkärihoitoa vaatinut sairaus, joka on alkanut tai jonka ensioireet ovat alkaneet matkan aikana vakuutusturvan voimassa ollessa ja johon on annettu lääkärihoitoa matkan aikana tai 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä.

2.5.2 Matkasairaudeksi ei katsota Matkasairaudeksi ei katsota

- vuoristotautia
- sairautta, joka on aiheutunut lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumausaineen aineen käytöstä
- sairautta, joka on alkanut ennen matkaa tai jonka oireet ovat alkaneet ennen matkaa. Edellä kerrottua sairautta ei katsota matkasairaudeksi siinäkin tapauksessa, että tämä sairaus matkan aikana äkillisesti pahenee tai sen tila muuttuu. Matkasairaudesta ei ole kyse myöskään silloin, kun paheneminen tai muutos yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ollut todennäköinen tai odotettavissa. Vaikka kyseessä ei ole matkasairaus, ennen matkaa alkaneen tai oireilleen sairauden hoitoa kuitenkin korvataan Matkustajan hoitoturvasta ehtokohdan 3.2.3 mukaisesti
- sairautta, joka on saanut alkunsa tutkimus- tai hoitotoimenpiteen yhteydessä, ellei tätä toimenpidettä ole suoritettu samasta turvasta korvattavan matkatapaturman tai - sairauden hoitamiseksi
- hampaiden, hampaiden tukikudosten tai purentaelimen sairauksia, kiputiloja tai muita oireita. Vaikka kyseessä ei ole matkasairaus - tai tapaturma, äkillistä hammassärkyä, hammassärlyn hoitoa ja puremisesta hampaalle aiheutunutta vammaa korvataan kuitenkin Matkustajan hoitoturvasta ehtokohdan 3.2.2 mukaisesti. Matkatapaturman aiheuttama hammassärkyä käsitellään Matkustajan hoitoturvan ehtokohdan mukaisesti
- raskauden keskeyttämisestä tai lapsettomuudesta tai näihin liittyviä sairauksia tai komplikaatioita
- raskautta tai synnytystä tai näihin liittyviä sairauksia tai komplikaatioita.

Laajennus raskausajalle, kun vakuutettu on syntynyt lapsi:

Kun vakuutettu ei ole vielä syntynyt, edellä kerrottua raskauteen tai synnytykseen liittyvää rajoitusta ei kuitenkaan raskausaikana noudateta lapsen Matkustajan hoitoturvas- sa, mikäli kyseessä on äkillinen ja syntyvän lapsen vuoksi välitöntä hoitoa vaativa raskaudentalan muutos matkan aikana ja mikäli muutos yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ole ollut todennäköinen tai odotettavissa. Näissä tilanteissa syntyvän lapsen Matkustajan hoitoturvasta korvataan synnytykseen asti ehdoissa määriteltyjä kuluja syntyvän lapsen ja hänen äitinsä hoitosta, kun se on ollut välttämätöntä vakuutetun syntyvän lapsen terveyden vuoksi.

2.6 Matkatapaturma ja sen rajoitukset

2.6.1 Matkatapaturma

Matkatapaturma on äkillinen, ulkoinen ja ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta matkalla vakuutusturvan voimassa ollessa.

Matkatapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta matkalla vakuutusturvan voimassa ollessa sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista ja kaasumyrkytystä sekä vakuutetun matkalla vakuutusturvan voimassa ollessa erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttamaa myrkytystä.

2.6.2 Matkatapaturmana ei korvata Matkatapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden, vian tai vamman aiheuttamasta tapahtumasta
- leikkaus-, hoito- tai muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei toimenpidettä ole suoritettu samasta turvasta matkatapaturmana korvattavan vamman tai matkasairauden hoitamiseksi
- vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin, muun huumausaineen tai ravinnoksi nauttiman aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä. Puremisesta hampaalle aiheutunut vamma korvataan kuitenkin ehtokohdan 3.2.2 mukaan
- itsemurhasta tai sen yrityksestä.

Matkatapaturmana ei korvata

- nikamavälilevytyrää, vatsan tai nivusalueen tyrä, akillesjänteen tai hauislihaksen pitkän pään jänteen taikka olkapään kiertäjälavosimen repeämää eikä nivelten tavantakaisia sijoiltaan menemisiä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudus vaurioituisi
- puremasta tai pistosta saatua tartunta- tautia
- tapaturman psyykkisiä seurauksia.

2.6.3 Matkatapaturmasta riippumattoman sairauden, vian, vamman tai rappeutuman vaikutus

Matkatapaturmasta riippumattomasta sairaudesta, vikaa, vammaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa. Jos nämä tapaturmasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet tapaturmasta aiheutuneen vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan korvauksia Matkustajan hoitoturvasta, Matkustajan päivärahaturvasta ja Matkustajan invaliditeettiturvasta vain siltä osin kuin kuluja, työkyvyttömyyden tai pysyvän haitan katsotaan aiheutuneen matkatapaturmasta.

2.7 Kulujen kohtuullisuus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kustannus huomattavasti ylittää matkakohteen yleisesti hyväksytyt ja noudatetun kohtuullisen hinta- tai kustannustason, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle kohtuullisen tason.

2.8 Vakuutusyhtiön oikeus määrätä hoitopaikka

Vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä, missä vakuutetun tutkimus- ja hoitotoimenpiteet toteutetaan, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta hankaluutta.

3 MATKUSTAJAN HOITOTURVA

3.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva korvaa sen voimassaoloaikana alkavien matkasairauksien tai sattuvien matkatapaturmien aiheuttamia kuluja sen mukaan kuin näissä ehdoissa kerrotaan.

Lisäksi korvataan äkillisen hammassärlyn ja puremisesta hampaalle aiheutuneen vamman, ennen matkaa olleen sairauden äkillisen pahenemisen sekä matkan keskeytymisen ja pitkittymisen kuluja sen mukaan kuin näissä ehdoissa kerrotaan. Korvattavuus edellyttää, että ne ovat alkaneet tai sattuneet turvan voimassaoloaikana. Turvasta korvataan myös vainajan kotiin- kuljetus, jos vakuutettu kuolee matkan aikana turvan voimassa ollessa.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa.

Korvattavan tapahtuman tulee sattua vakuutus- kirjassa mainitun ajan sisällä matkan alkamisesta.

Korvattavista kuluista vähennetään vakuutus- kirjassa mainittu omavastuu kutakin sairautta, tapaturmaa tai muuta korvattavaa tapahtumaa kohti. Omavastuun suuruus

määräytyy tapaturmassa tapaturman sattumishetken ja sairaudessa sairauden tutkimuksen tai hoidon alkamishetken mukaan.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain, potilasvahinkolain tai vastaavan ulkomaisen lain taikka jonkin muun lain nojalla.

3.2 Korvattavat kulut

3.2.1 Matkasairaudet ja – tapaturmat

Kulun korvaamisen edellytyksenä on, että sairauden tai vamman tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden tai vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä kuluista korvataan

- kohtuulliset maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut apteekista myytävistä lääkevalmisteista ja haavasidoksista
- sairaalan hoitopäivämaksut
- kohtuulliset matkakulut paikalliseen lääkäriin tai hoitolaitokseen. Oman auton tai vuokra-auton käyttämisestä korvataan enintään sairausvakuutuslain perusteella annetussa Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa määritelty moottoriajoneuvon matkakustannusten määrä
- kulut ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, kun kyseessä on kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. **Näitä kuluja korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti**
- kyynär- tai kainalosauvojen vuokrauskulut
- kustannukset murtuman tai leikkaustoimenpiteen jälkeisestä välttämättömästä lääkärin määräämästä fysioterapiasta. Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumaa kohti enintään 10 hoitokertaa. **Hoitoja korvataan kuitenkin aina enintään vakuutus kirjassa kerrotulta ajalta sairauden hoidon tai tutkimuksen alkamisesta tai tapaturman sattumisesta.**

Kuluina korvataan myös matkasairauteen tai – tapaturmaan liittyvät

- välttämättömät matkan aikana aiheutuneet puhelukulut **200 euroon asti**
- tarpeelliset sairaanhoitoon liittyvien välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset 200 euroon asti, milloin ne paikallisen tavan mukaan eivät sisälly sairaalahoitoon.

Vakuutusyhtiö voi vaatia, että vakuutettu kuljetetaan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon, jos paikallinen hoito muodostuisi Suomen vastaavantasoiseen hoitoon nähden merkittävän kalliiksi. Mikäli vakuutettu ei tähän suostu, yhtiö maksaa ulkomailla annetusta hoidosta korkeintaan sen määrän, joka vastaa kustannuksia vakuutetun kuljetuksesta Suomeen ja hoidosta Suomessa.

Matkasairauden aiheuttamia kuluja korvataan enintään vakuutus kirjassa kerrotulta ajalta tutkimuksen tai hoidon alkamisesta. Matkatapaturman aiheuttamia kuluja korvataan enintään kolmelta vuodelta tapaturman sattumisesta.

3.2.2 Äkillinen hammassärky ja puremista hampaalle aiheutunut vamma

Ulkomaanmatkalla alkaneen äkillisen hammassärlyn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet hoitokulut korvataan kohtuullisine paikallisine matkakuluineen yhteensä enintään 300 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että särky on alkanut ja hoito annettu ulkomaanmatkan aikana turvan voimassa ollessa.

Ulkomaanmatkalla puremisesta hampaalle tai hammasproteesille aiheutuneesta vammasta korvataan välttämättömät hoitokustannukset kohtuullisine paikallisine matkakuluineen yhteensä enintään 300 euroon asti. Korvattavuuden edellytys on, että vamma on syntynyt ja hoito annettu ulkomaanmatkan aikana turvan voimassa ollessa.

Ainoastaan ne kulut korvataan, jotka kohdistuvat matkan alkamis päivästä lukien sille ajanjaksolle, joka vakuutus kirjassa on merkitty turvan voimassaoloajaksi.

3.2.3 Ennen matkaa olleen sairauden äkillisen paheneminen

Korvausta kuluista, jotka ovat aiheutuneet sairaudesta, joka on alkanut tai jonka oireet ovat alkaneet ennen matkaa, maksetaan, mikäli kyseessä on tämän sairauden äkillinen paheneminen tai tilan muutos matkan aikana turvan voimassa ollessa ja mikäli paheneminen tai muutos yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan ei ole ollut todennäköinen tai odotettavissa. **Kuluina korvataan ainoastaan akuutti ensiapuluonteinen matkakohteessa annettu lääketieteellinen hoito. Kuluja korvataan enintään 7 vuorokauden ajalta hoidon alkamisesta, ellei vakuutus kirjassa ole muuta merkitty.**

3.2.4 Vainajan kotiinkuljetus

Jos vakuutettu kuolee matkan aikana turvan voimassa ollessa, korvataan vakuutetun kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset Suomeen tai kohtuulliset hautauskustannukset ulkomaille. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

3.2.5 Matkan keskeytyminen tai pitkittyminen

Seuraavat kohtien 1-4 mukaiset matkan keskeytymisestä tai pitkittymisestä aiheutuneet kulut korvataan vain, mikäli keskeytyminen tai pitkittyminen johtuu matkasairaudesta tai -tapaturmasta. Edellytyksenä kulujen korvaamiselle on lisäksi, että matkasairaus tai matkatapaturma on sen laatuinen, että potilaan hoito lääketieteellisin perustein arvioituna pakottavasti vaatii paluun Suomeen tai jäämisen matkakohteeseen alkuperäisestä matkasuunnitelmasta poiketen. Pakottavuus arvioidaan ainoastaan lääketieteellisin perustein. Näissä tilanteissa matkan keskeytymisestä tai pitkittymisestä korvataan

1. vakuutetulle matkan aikana aiheutuneet välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset, kun hänen matkansa pakottavasti keskeytyi tai pakottavasti pitkittyi hänen matkasairautensa tai -tapaturmansa vuoksi
2. vakuutetulle matkan aikana aiheutuneet välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset, jotka johtuvat siitä, että vakuutetun kanssa yhteisellä matkalla olevan matkaseurueen jäsenen matka pakottavasti keskeytyi tai pakottavasti pitkittyi matkaseurueen jäsenen matkasairauden, matkatapaturman tai kuoleman vuoksi. Kulujen korvaamisen edellytyksenä on, että matkaseurueen jäsenen tila on vakava. Näitä kuluja korvataan vain yhdelle henkilölle sairastunutta tai vammautunutta kohden

Kun vakuutusyhtiön hyväksyntä on saatu etukäteen, korvataan matkan keskeytymisestä tai pitkittymisestä lisäksi

3. kustannukset vakuutetun lääketieteellisesti välttämättömästä sairaskuljetuksesta Suomeen sekä lääketieteellisesti välttämättömän saattajan matkakustannukset
4. yhden vakuutetun lähisukulaisen kohtuulliset matka- ja majoituskustannukset matkasta Suomesta vakuutetun luo ja takaisin lähisukulaisen asuinpaikkakunnalle Suomeen, mikäli vakuutettu lääketieteellisesti arvioiden on matkasairauden tai -tapaturman vuoksi hengenvaarallisessa tilassa.

Mikäli matkan pitkittyminen tai keskeytyminen aiheutuu siitä, että vakuutettu tai vakuutetun matkaseurueen jäsen kieltyy hoidosta, ei ylimääräisiä matka- tai majoituskuluja korvata.

Jos vakuutetun matka keskeytyy siksi, että hänen tai matkaseurueen jäsenen Suomessa oleva lähisukulainen odottamattomasti ja äkillisesti sairastuu vakavasti, joutuu vakavaan tapaturmaan tai kuolee, korvataan vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset majoitus- ja matkakustannukset matkasta takaisin Suomeen.

Kulut korvataan ainoastaan, mikäli Suomessa olevan lähisukulaisen tila on hengenvaarallinen.

Lähisukulaisella tarkoitetaan vakuutetun sukulaista, vakuutetun puolisoa tai vakuutetun puolison sukulaista. Lähisukulaisia eivät kuitenkaan ole serkut tai sitä kaukaisemmat sukulaiset. Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa taikka asuu avioliitossa samassa osoitteessa.

Matkaseurueella tarkoitetaan enintään kahta henkilöä vakuutetun lisäksi tai perhettä, joiden kanssa vakuutettu on yhdessä tehnyt matkavaraukset ja on lähtenyt yhteiselle matkalle.

Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, jotka vakuutetulle syntyvät etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi.

Kuluja korvataan enintään vakuutus kirjassa kerrotulta ajalta tapaturman sattumisesta taikka sairauden tutkimisen tai hoidon alkamisesta.

3.3 Kulut, joita ei korvata

Kuluja ei korvata, jos ne johtuvat

- fysioterapeutin, kiropraktikon, osteopaatin, naprapaatin tai hierojan taikka näihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamasta tutkimuksesta tai antamasta hoidosta. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyse on murtuman tai leikkaustoimenpiteen jälkeisestä välttämättömästä lääkärin määräämästä fysioterapiasta. Tällöinkin korvataan enintään 10 hoitokertaa vakuutustapahtumaa kohti ja enintään vakuutus kirjassa kerrotulta ajalta sairauden hoidon tai tutkimuksen alkamisesta tai tapaturman sattumisesta
- hivenaine-, kivennäisaine- tai vitamiinivalmisteen hankkimisesta
- ravintovalmisteen mukaan lukien kliinisen ravintovalmisteen hankkimisesta
- antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta
- lääkinnällisestä välineestä tai muusta apuvälineestä, tukipohjallisesta tai muusta pohjallisesta taikka tekojäsenestä, ellei kyse ole kyynär- tai kainalosauvojen vuokraamisesta
- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai muun riippuvuuden hoidosta
- ortopedisesta tuesta tai ortopedisesta sidoksesta, ellei kyse ole kahden viikon kuluessa korvattavasta leikkauksesta tai korvattavan tapaturman sattumisesta hankittu ensimmäinen ortopedinen tuki tai ortopedinen sidos. Tässäkin tilanteessa korvataan enintään 500 euroa leikkausta tai tapaturmaa kohti
- oleskelusta tai asumisesta kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa tai tällaisen oleskelun tai asumisen yhteydessä annetusta palvelusta
- sosiaalialan laitosta tai asumispalveluja tuottavan toimintayksikön palveluista vaikka niiden toimintaan sisältyisi myös terveydenhuoltopalveluja.

Välillisiä kuluja, kuten auton, muun liikennevälineen tai matkatavaroiden kotiinkuljetuskustannuksia, ansionmenetyksiä, ateria-, pysäköinti- tai muita vastaavia kuluja ei korvata.

Kuluja ei korvata, jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi.

Kuluja ei korvata, jos sama kulu on jo korvattu tai siitä on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

3.4 Korvauksen hakeminen

3.4.1 Selvitys matkasta ja sairaudesta tai tapaturmasta

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta, sairauksista ja tapaturmista tai kuolemasta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

3.4.2 Korvaustositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksenhakijan on pyydettäessä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositteista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettäessä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa myös muut kulut ja hakea niistä mahdolliset lain mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ei ole saatu korvausta lain nojalla on pyydettäessä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys.

3.4.3 Vahingon selvittelykulut

Lääkäriin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

3.5 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

4 MATKUSTAJAN INVALIDITEETTITURVA

4.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu turvan voimassaoloaikana pysyvä haitta turvan voimassaoloaikana sattuneen matkatapaturman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta turvan edelleen voimassa ollessa.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu. Vammautuneen yksilölliset olosuhteet, kuten ammatti tai harrastukset, eivät vaikuta haitan määrittämiseen.

Haitan suuruus määritetään matkatapaturman sattuessa voimassa olleen sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että haittaluokka 20 tarkoittaa suurinta haittaa ja haittaluokka 1 pienintä korvattavaa haittaa.

Täydestä eli haittaluokan 20 mukaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena matkatapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutuskirjassa kerrottu korvausmäärä. Osittaisesta pysyvistä haitasta maksetaan kertakorvauksena niin monta kahdeskymmenesosaa tästä korvausmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Pysyvä haitta määritetään vamman muodostuttua lääketieteellisesti arvioiden pysyväksi ja aikaisintaan kolmen kuukauden ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta. Turvan tulee edelleen olla tällöin voimassa.

Jos haitta muuttuu vähintään kaksi haittaluokkaa ennen kuin kolme vuotta on kulunut matkatapaturman sattumisesta, muutetaan korvauksen määrää vastaavasti edellyttäen, että invaliditeettiturva on edelleen voimassa. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin.

Korvaus maksetaan matkatapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

4.2 Rajoitukset

Korvausta ei makseta matkatapaturman psyykkisistä seurauksista.

4.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta ja matkatapaturmasta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavan selvityksen mukana.

Invaliditeettikorvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava pyydettäessä vakuutusyhtiölle E-lääkäriinlausunto, josta ilmenee vamman tilankuvaus. **Lääkäriin lausuntopalkkio korvataan vahingon selvittelykuluina ainoastaan, jos vakuutusyhtiö on erikseen pyytänyt toimittamaan lääkäriinlausunnon.**

4.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

5 MATKUSTAJAN KUOLINTURVA

5.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee turvan voimassaoloaikana turvan voimassaoloaikana sattuneen matkatapaturman vuoksi.

Korvauksena maksetaan matkatapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutuskirjassa kerrottu korvausmäärä.

Korvaus maksetaan matkatapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

5.2 Rajoitukset

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun matkatapaturmasta on kulunut kolme vuotta. Korvausta ei myöskään makseta matkatapaturman psyykkisistä seurauksista.

5.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta ja matkatapaturmasta.

Kuolinkorvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus ja virallinen selvitys edunsaajista. Lisäksi pyydettäessä vakuutusyhtiölle on toimitettava muu viranomaisen selvitys kuoleman syystä.

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

5.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

6 MATKUSTAJAN PÄIVÄRAHATURVA

6.1 Turvan keskeinen sisältö

Oikeus korvaukseen syntyy, kun työ- tai virkasuhteessa oleva vakuutettu tulee työkyvyttömäksi turvan voimassaoloaikana turvan voimassaoloaikana sattuneen matkatapaturman vuoksi.

Niiltä päiviltä, kun vakuutettu on täysin työkyvyttömän työhön, jota hän työ- tai virkasuhteessa tekee, maksetaan matkatapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutuskirjassa kerrottu korvausmäärä päivää kohti ja niiltä päiviltä, kun vakuutettu on osittain työkyvyttömän työhön, maksetaan työkyvyn menetystä vastaava osa tästä korvausmäärästä. Korvausta maksetaan vain niiltä päiviltä kun turva voimassa.

Vakuutettu on täysin työkyvyttömän, jos hän on turvan voimassaoloaikana sattuneen matkatapaturman vuoksi lääketieteellisesti arvioiden kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään. Vakuutettu on osittain työkyvyttömän, jos hän on turvan voimassaoloaikana sattuneen matkatapaturman vuoksi lääketieteellisesti arvioiden osittain kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään.

Korvausta maksetaan niin monelta päivältä kuin työkyvyttömyys jatkuu yli vakuutuskirjassa ilmoitetun omavastuuajan. Omavastuu vähennetään tapaturmakohtaisesti. Omavastuu aika alkaa kulua lääkärin toteaman työkyvyttömyyden alkamispäivästä.

Korvausta maksetaan saman matkatapaturman perusteella enintään vakuutuskirjassa ilmoitettu enimmäisaika.

Korvaus maksetaan matkatapaturman sattumishetkellä voimassa olevien vakuutusehtojen mukaisesti.

Turva päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta.

6.2 Rajoitukset

Korvausta ei makseta
- matkatapaturman psyykkisistä seurauksista
- jos vakuutettu ei ole työ- tai virkasuhteessa matkatapaturman sattumishetkellä.

6.3 Korvauksen hakeminen

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta ja matkatapaturmasta sekä matkatapaturman sattuessa voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus, jonka on oltava vakuutusyhtiölle toimitettavan selvityksen mukana.

Päiväraha korvauksen käsittelyä varten korvauksenhakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle asiakirjat, joista ilmenee työkyvyttömyysaika ja työkyvyttömyyden syö. Lisäksi vakuutusyhtiölle on toimitettava verkortti vakuutuskorvauksen maksamista varten.

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

6.4 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

7 MATKUSTAJAN KRIISITURVA

7.1 Turvan keskeinen sisältö

Turvasta maksetaan korvausta evakuoitukuluista ja psykoterapiakuluista, kun kulut aiheutuvat vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Korvausta maksetaan vain, mikäli kulut ovat syntyneet turvan voimassa ollessa. Myös sen tapahtuman, jonka perusteella kuluja haetaan, tulee olla sattunut turvan voimassa ollessa.

Korvattavan tapahtuman tulee lisäksi sattaa vakuutuskirjassa mainitun ajan sisällä matkan alkamisesta.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairaus-, liikenne- tai tapaturmavakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla tai siltä osin kuin vakuutettu ei ole tai ei olisi ollut oikeutettu korvauksiin matkanjärjestäjän, matkatoimiston, hotellin, liikennöinti-yhtiön tai muun vastaavan taholta.

Jos oikeus lain mukaiseen korvaukseen on menetetty vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta, ei kuluja korvata tästä turvasta.

Evakuointi- ja psykoterapiakuluja korvataan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus korvattavaa tapahtumaa kohti. Kuluja korvataan sen enimmäiskorvauksen mukaan, joka oli voimassa, kun se tapahtuma, jonka perusteella korvausta haetaan, sattui.

Korvattavista kuluista vähennetään se vakuutuskirjassa mainittu tapahtumakohtainen omavastuu, joka oli voimassa silloin, kun se tapahtuma sattui, jonka perusteella kuluja korvataan.

7.2 Korvattavat tapahtumat ja niiden rajoitukset

Evakuointi- ja psykoterapiakuluja korvataan, kun kulut johtuvat siitä, että matkan alkamisen jälkeen matkakohteessa

- tapahtuu äkillinen luonnonkatastrofi
- puhkeaa äkillinen yleisvaarallinen epidemia tai
- tapahtuu äkillinen aseellinen selkkkaus tai terroristiko

joka ei ollut odotettavissa.

Luonnonkatastrofilla tarkoitetaan maanjäristyksiä, tulivuorenpurkauksia, maanvyöryjä, hyökyaaltoja sekä tulvia tai muita vastaavia merkittäviä luonnonvoimien purkauksia.

Epidemiolla tarkoitetaan äkillisesti ennalta arvaamattomasti puhjennutta erityisen suurta ihmisjoukkoa tai suurta maantieteellistä aluetta koettelevaa infektioautia.

Kulut korvataan ainoastaan, jos Suomen ulkoministeriö, Suomen lähetystö tai muu vastaava viranomainen on huomioinut evakuointiin johdaneen tapahtuman ja suosittelee tapahtuman vuoksi poistumista matkakohteesta.

Korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutettu noudattaa Suomen ulkoministeriön, Suomen lähetystön tai muun vastaavan viranomaisen evakuoinnista antamia ohjeita.

Psykoterapiakuluja korvataan lisäksi, kun kulut johtuvat siitä, että turvan voimassa ollessa matkan aikana

- vakuutettuun tai hänen matkakumppaniinsa on kohdistunut väkivaltarikos tai sen yritys
- tapahtunut liikenne- tai vesiliikenneonnettomuus tai lento-onnettomuus, jossa vakuutettu tai vakuutetun matkakumppani on ollut osallisena
- vakuutetun majoitusrakennuksessa on syyntynyt merkittävän laaja tulipalo.

Matkakumppanilla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu on yhdessä tehnyt matkavaraukset ja lähtenyt yhteiselle matkalle.

Rikoksesta tai sen yrityksestä on ilmoitettava poliisille.

Korvausta ei makseta, jos

- väkivaltarikoksen, sen yrityksen tai tulipalon aiheuttaja on vakuutetun avio- tai avopuoliso taikka rekisteröidyn parisuhteen puoliso, lapsi, veli, sisar, isä, äiti tai samassa taloudessa asuva henkilö
- matka on suuntautunut alueelle, jonka Suomen ulkoministeriö tai muu Suomen viranomainen on julistanut matkustuskieltoalueeksi tai jolle matkustamista viranomaiset ovat suositelleet välttämään ennen matkan alkamista
- jos vakuutettu on itse osallistunut aseelliseen selkkaukseen tai jos vakuutettu on osallistunut Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimaan rauhanturvatoimintaan tai muuhun sotilaalliseen toimintaan.

7.3 Korvattavat kulut

7.3.1 Evakuointikulut

Korvattavia kuluja ovat vakuutetun kohtuulliset ja välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskulut, jotka

- ovat välttämättömiä vakuutetun matkan jatkamiseksi vakuutetun alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti tai
- aiheutuvat paluusta tapahtumapaikalta Suomeen.

Tapahtumapaikalla tarkoitetaan sitä paikkaa, jossa näissä ehdoissa määritellyn luonnonkatastrofi, aseellinen selkkkaus tai terroristiko on tapahtunut tai epidemia on puhjennut.

Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, jotka vakuutetulle syntyvät etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi.

Ylimääräiset matkakulut korvataan enintään turistiluokan matkalipun hintatasoon.

Vakuutetun tulee itse järjestää ne matka- ja majoituspalvelut, joista hän hakee korvausta.

7.3.2 Psykoterapiakulut

Kuluina korvataan maksut Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) hyväksymän psykoterapeutin antamasta psykoterapiasta.

Kulujen korvaaminen edellyttää, että hoitoon on hakeuduttu kolmen kuukauden kuluessa siitä tapahtumasta, jonka johdosta korvausta haetaan. Kuluja korvataan korkeintaan kuuden kuukauden ajalta korvattavasta tapahtumasta. Kuluja korvataan vain Suomessa annetusta psykoterapiasta ja enintään kymmeneltä psykoterapiakäynniltä tapahtumaa kohden.

Jos psykoterapiaa annetaan pari-, perhe- tai ryhmäterapiana, korvataan vain vakuutetun osuus terapiasta.

7.4 Kulut, joita ei korvata

Kuluina ei korvata

- ansionmenetystä tai välillisiä kuluja, kuten arteria-, pysäköinti- tai muita vastaavia kuluja
- kuluja, jotka on jo korvattu tai joista on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

7.5 Korvauksen hakeminen

7.5.1 Selvitys matkasta ja korvattavasta tapahtumasta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesta matkasta ja siitä tapahtumasta, jonka perusteella korvausta haetaan. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

7.5.2 Korvausositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksenhakijan on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosioite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tosioiteista. Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa myös muut kulut ja hakea niistä mahdolliset lain mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ei ole saatu korvausta lain nojalla on pyydettävä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys.

7.5.3 Vahingon selvittelykulut

Lääkärin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

7.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

8 MATKAN PERUUNTUMISTURVA

8.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva korvaa sen voimassaoloaikana sattuneen matkan peruuntumisen, kun matkan alkaminen tai matkalle lähtö pakottavasti estyy vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Korvausta maksetaan vain, mikäli peruuntumisen syy on ilmennyt ja matka on peruttu peruuntumisturvan voimassa ollessa.

Kuluista korvataan ainoastaan ne kulut, jotka kohdistuvat peruuntuneen matkan alkamispäivästä lukien sille ajanjaksolle,

joka vakuutuskirjaan on merkitty turvan voimassaoloajaksi.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen lain nojalla, matkanjärjestäjän, matkatoimiston, hotellin, liikennöintiyrityksen tai muun vastaviran taholta.

Kuluja korvataan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus peruuntunutta matkaa kohti. Kuluja korvataan sen enimmäiskorvauksen mukaan, joka oli voimassa, kun peruuntumisen syy ilmeni.

Korvattavista kuluista vähennetään jokaista peruuntunutta matkaa kohti se vakuutus kirjassa mainittu omavastuu, joka oli voimassa, kun peruuntumisen syy ilmeni.

Jos matkan alkaminen estyy riskialuerajoituksen piiriin kuuluvan sairauden tai vamman vuoksi, on peruuntumisturva tämän syyn osalta voimassa ainoastaan, jos peruuntumisturvaan on tehty riskialueajajennus.

8.2 Peruuntumisena korvattavat tapahtumat ja niiden rajoitukset

8.2.1 Tapahtumat, jotka oikeuttavat korvaukseen peruskattavuudessa

Peruuntumisena korvataan matkan alkamisen estyminen, joka on aiheutunut pakottavasti

- vakuutetun äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta huomattavasta omaisuusvahingosta
- lähisukulaisen tai puolison lähisukulaisen vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta
- yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta
- yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen lähisukulaisen tai yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen puolison lähisukulaisen vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta.

Äkilliseen sairastumiseen rinnastetaan myös vakuutetulla pitkään olleen sairauden äkillinen paheneminen, jos paheneminen yleisen lääketieteellisen tietämyksen mukaan ei ollut todennäköinen tai odotettavissa matkaa varattaessa.

Pakottavuus arvioidaan ainoastaan lääketieteellisin perustein sairauden tai tapaturman osalta.

Omaisusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Lähisukulaisella tarkoitetaan vakuutetun sukulaista, vakuutetun puolisoa tai vakuutetun puolison sukulaista. Lähisukulaisia eivät kuitenkaan ole serkut tai sitä kaukaisemmat sukulaiset. Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa taikka asuu avioliitossa samassa osoitteessa.

Matkaseurueella tarkoitetaan enintään kahta henkilöä vakuutetun lisäksi tai yhtä perhettä, joiden kanssa vakuutettu on yhdessä tehnyt matkavaraukset ja on lähdössä yhteiselle matkalle.

8.2.2 Tapahtumat, jotka oikeuttavat korvaukseen laajassa kattavuudessa

Peruuntumisena korvataan matkan alkamisen estyminen, joka on aiheutunut pakottavasti

- vakuutetun äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta huomattavasta omaisuusvahingosta
- lähisukulaisen tai puolison lähisukulaisen vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta
- yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen vakavasta, odotta-

mattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta

- yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen lähisukulaisen tai yhteiselle matkalle lähdössä olevan matkaseurueen jäsenen puolison lähisukulaisen vakavasta, odottamattomasta ja äkillisestä sairastumisesta, vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta.

Äkilliseen sairastumiseen rinnastetaan myös vakuutetulla pitkään olleen sairauden äkillinen paheneminen, jos paheneminen yleisen lääketieteellisen tietämyksen mukaan ei ollut todennäköinen tai odotettavissa matkaa varattaessa.

Pakottavuus arvioidaan ainoastaan lääketieteellisin perustein sairauden tai tapaturman osalta.

Omaisusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Matkaseurueella tarkoitetaan enintään kahta henkilöä vakuutetun lisäksi tai yhtä perhettä, joiden kanssa vakuutettu on yhdessä tehnyt matkavaraukset ja on lähdössä yhteiselle matkalle.

Vakuutetulla on lisäksi oikeus korvaukseen, jos matkan alkaminen estyy siksi, että

- vakuutettu on joutunut työttömäksi tai lomautetuksi
- vakuutettu on kutsuttu vieraaksi häihin, kastejuhlaan tai rippijuhlaan, joka ajoittuu ostetun matkan ajankohtaan
- vakuutettu osallistuu hautajaisiin, jotka ajoittuvat ostetun matkan ajankohtaan
- vakuutettu eroaa puolisostaan
- vakuutettu on kutsuttu oikeuteen todistajaksi ostetun matkan ajankohtana
- jokin edellä mainittu este on estänyt vakuutetun kanssa yhteiselle matkalle lähdössä olleen vakuutetun puolison, vakuutetun alaikäisen lapsen tai alaikäisen vakuutetun vanhemman matkan
- jokin edellä mainittu este on estänyt vakuutetun sellaisen matkakumppanin matkan, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut yhteisen matkan.

Lähisukulaisella tarkoitetaan vakuutetun sukulaista, vakuutetun puolisoa tai vakuutetun puolison sukulaista. Lähisukulaisia eivät kuitenkaan ole serkut tai sitä kaukaisemmat sukulaiset. Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa taikka asuu avioliitossa samassa osoitteessa.

8.2.3 Tapahtumat, joita ei korvata peruuntumisesta

Peruuntumista ei korvata peruuntumisturvaperuskattavuudesta eikä laajasta kattavuudesta, jos

- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen matkan peruuntumisturvankäynnin alkamista
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen matkan varaamista tai matkan maksamista
- turva on alkanut myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista
- perumisen syynä on vakuutetun lentopelko, pelko sairauden tartuntavaarasta tai muu pelkotila
- perumisen syynä oleva äkillinen sairastuminen tai sairauden paheneminen on aiheutunut lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä.

8.3 Korvattavat kulut

Peruuntumisesta korvataan ne etukäteen maksetut vakuutetun matkan peruuntumisen kulut, joista vakuutettu on matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaan vastuussa ja joita matkanjärjestäjä tai muu palveluntarjoaja ei lain, yleisten valmismatkaehtojen tai muiden ehtojensa mukaan ole velvollinen palauttamaan.

Matka tai muu palvelu tulee perua matkanjärjestäjälle tai palveluntarjoajalle välittömästi matkan peruuntumisen syy ilmetyä. Jos matkaa ei peruta, korvataan peruuntumisturvasta enintään se vakuutetun osuus kuluista, joka lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan

ehtojen mukaan olisi jäänyt vakuutetun vastuulle, jos matka olisi peruttu.

8.4 Kulut, joita ei korvata

Kuluina ei korvata

- bonuspisteiden, RCI –pisteiden tai vastaavien pisteiden menetystä
- välillisiä kuluja, kuten korvauksen hakeemisesta aiheutuneita kuluja
- kuluja, jotka on jo korvattu tai joista on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

8.5 Korvauksen hakeminen

8.5.1 Selvitys matkan peruuntumisesta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta, matkan perumisesta, matkan perumisen syystä, aiheutuneista menetyksistä sekä matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan suorittamista hyvityksistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

8.5.2 Korvaustositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa ne kulut, joista korvauksenhakija on matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen tai lain mukaan vastuussa ja hakea niistä mahdolliset lain mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ei ole saatu korvausta lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen nojalla on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys samoin kuin saadusta hyvityksestä.

8.5.3 Vahingon selvittelykulut

Lääkäripalkkiota, muita hoitokuluja tai lääkärin lausuntopalkkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

8.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

9 MATKAN KESKEYTYMISTURVA

9.1 Turvan keskeinen sisältö

Turvasta maksetaan korvausta näiden ehtojen mukaisesti, kun vakuutetun matka keskeytyy vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Korvausta maksetaan vain, mikäli keskeytymisen syy on ilmennyt ja kulut ovat syntyneet tai menetys toteutunut turvan voimassa ollessa.

Korvattavan tapahtuman tulee lisäksi sattu vakuutus kirjassa mainitun ajan sisällä matkan alkamisesta. Kuluista korvataan ainoastaan ne kulut, jotka kohdistuvat keskeytyneen matkan alkamispäivästä lukien sille ajanjaksolle, joka vakuutus kirjassa on merkitty turvan voimassaoloajaksi. Työn tai opiskelun vuoksi välttämättömän uuden menomatkan kulut korvataan kuitenkin, vaikka ne syntyisivät tämän ajan jälkeen.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen lain nojalla, matkanjärjestäjän, matkatoimiston, hotellin, liikennöintiyhtiön tai muun vastaavan taholta.

Kuluja korvataan yhteensä enintään vakuutus kirjassa merkitty enimmäiskorvaus keskeytymisen aiheuttanutta tapahtumaa kohden. Kuluja korvataan sen enimmäiskorvauksen mukaan, joka oli voimassa, kun keskeytymisen syy ilmeni.

Korvattavista kuluista vähennetään se vakuutus kirjassa mainittu tapahtumakohtainen omavastuu, joka oli voimassa, kun keskeytymisen syy ilmeni.

9.2 Korvattavat tapahtumat ja niiden rajoitukset

9.2.1 Korvattavat tapahtumat

Matkan keskeytymiskuluja korvataan, mikäli vakuutetun jo alkanut matka muuttuu siksi, että vakuutettu joutuu matkakohteessa sairaalaan tai joutuu palaamaan matkakohteesta Suomeen ennen aikaisesti vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Matkan keskeytyminen korvataan, kun se on aiheutunut pakottavasti

- vakuutetun matkasairaudesta, matkatapa-turmasta tai kuolemasta
- yhteiselle matkalle lähteneen matkaseurueen jäsenen matkasairaudesta, matkatapa-turmasta tai kuolemasta
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta huomattavasta omaisuusvahingosta.

Ennen aikaisen paluun osalta edellytys kulujen korvaamiselle on, että matkasairaus tai –tapaturma on sen laatuinen, että potilaan hoito lääketieteellisin perustein arvioituna pakottavasti vaatii paluun Suomeen.

Pakottavuus arvioidaan ainoastaan lääketieteellisin perustein sairauden tai tapaturman osalta.

Omaisusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla.

Matkan keskeytymiskuluja korvataan lisäksi, mikäli vakuutettu joutuu palaamaan matkakohteesta Suomeen ennen aikaisesti siksi, että

- vakuutetun Suomessa oleva lähisukulainen odottamattomasti ja äkillisesti sairastuu vakavasti, joutuu vakavaan tapaturmaan tai kuolee
- vakuutetun matkaseurueen jäsenen Suomessa oleva lähisukulainen odottamattomasti ja äkillisesti sairastuu vakavasti, joutuu vakavaan tapaturmaan tai kuolee.

Kulut korvataan ainoastaan, mikäli Suomessa olevan lähisukulaisen tila on hengenvaarallinen.

Lähisukulaisella tarkoitetaan vakuutetun lähisukulaista, vakuutetun puolisoa tai vakuutetun puolison lähisukulaista. Lähisukulaisia eivät ole serkut tai sitä kaukaisemmat sukulaiset. Puolisolla tarkoitetaan henkilöä, jonka kanssa vakuutettu on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa taikka asuu avioliitossa samassa osoitteessa.

Matkaseurueella tarkoitetaan enintään kahta henkilöä vakuutetun lisäksi tai perhettä, joiden kanssa vakuutettu on yhdessä tehnyt matkavaraukset ja on lähtenyt yhteiselle matkalle.

9.2.2 Tapahtumat, joita ei korvata keskeytymisturvasta

Matkan keskeytymistä ei korvata, jos keskeytymisen syy on ilmennyt ennen matkan alkamista.

9.3 Korvattavat kulut

9.3.1 Peruskattavuudesta korvattavat kulut

Matkan keskeytymisestä korvataan ennen keskeytymisen syy ilmaantumista maksettuja vakuutetun kuluja.

Keskeytymiskuluina korvataan

- keskeytymisen vuoksi kokonaan käyttämättä jääneet, erikseen maksetut palvelut ja paikalliset retket kohteessa
- keskeytymisen vuoksi kokonaan käyttämättä jääneet, erikseen maksetut retket ja matkaliput sen matkakohteen ulkopuolelle, jossa keskeytyminen tapahtui tai sieltä edelleen sekä vakuutetun osuus näihin liittyvistä, käyttämättä jääneistä majoitustai muista palveluista. Mikäli nämä kulut sisältyvät vakuutetulle seuraavan kohdan perusteella korvattavaan koko matkan hintaan, ei niitä korvata enää erikseen tämän kohdan perusteella
- koko matkan hinta vakuutetun menettäessä vähintään 70 % matkapäivistään sairaalahoidon joutumisen tai ennen aikaisen matkalta paluun vuoksi. Korvaus sairaalahoidon vuoksi menetetyistä matkapäivistä

maksetaan vain sairaalahoitoon joutuneelle. Mikäli sairaalahoitoon joutunut vakuutettu on alle 15-vuotias ja matkasairauden tai -tapaturman hoito vaatii lääkärin määräyksestä huoltajan hoitoa, suoritetaan huoltajalle vastaava korvaus

- vakuutetulle matkan aikana aiheutuneet välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset matka- ja majoituskulut, kun vakuutetun matka pakottavasti keskeytyy vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen huomattavan omaisuusvahingon vuoksi. Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, joita vakuutetulle aiheutuu matkan keskeytymisestä etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset kustannukset uudesta menomatkaista matkakohteeseen, mikäli matka tehdään turvan voimassa ollessa ja se on välttämätön työsuhteen tai oppilaitoksessa tapahtuvan opiskelun vuoksi.

Käyttämättä olevat palvelut, retket, matkat ja majoitukset tulee perua matkanjärjestäjälle tai palveluntarjoajalle välittömästi matkan keskeytymisen syy ilmetyä. Jos perumista ei tehdä, korvataan keskeytymisturvasta enintään se vakuutetun osuus kuluista, joka lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaan olisi jäänyt vakuutetun vastuulle, jos peruminen olisi tehty.

Palveluilla tarkoitetaan keskeytyneeseen matkaan liittyviä, matkan hinnasta erillisinä maksettuja kulkuneuvojen vuokria, kursseja, tapahtumia ja vastaavia palveluita. Paikallisilla retkillä tarkoitetaan matkakohteessa tai sen välittömässä läheisyydessä tehtäviä lyhyitä retkiä.

Matkan hinnaksi katsotaan etukäteen maksetut vakuutetun matkaliput sekä vakuutetun osuus etukäteen maksetuista majoituskuluista tai valmismatkan tai erityisehtoisen valmismatkan hinnasta. Erikseen maksettuja palveluita ja paikallisia retkiä ei huomioida matkan hintaa laskettaessa. Valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, jonka järjestämiseen sovelletaan yleisiä valmismatkaehtoja ja valmismatkalakia. Erityisehtoisella valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, johon näiden lisäksi sovelletaan matkanjärjestäjän erityisehtoja.

Matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin jaksoina siitä alkaen, kun vakuutettu saapui matkan ensimmäiseen matkakohteeseen, siihen saakka kun se kulkuneuvo, johon vakuutetulla oli keskeytymisen syy ilmaantua hankittuna matkan jatkamiseksi viimeinen etukäteen maksettu matkalippu, aikataulun mukaan lähti.

Menetetty matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin jaksoina sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, kun sairaalahoito päättyi tai matkan keskeytyessä siihen saakka, kun se kulkuneuvo, johon vakuutetulla oli keskeytymisen syy ilmaantua hankittuna matkan jatkamiseksi viimeinen etukäteen maksettu matkalippu, aikataulun mukaan lähti. Jos viimeinen näin laskettu ajanjakso ylittyi 12 tunnilla, huomioidaan myös tämä 12 tunnin jakso menetettyjä matkapäiviä laskettaessa.

Jos vakuutetulla ei keskeytymisen syy ilmetyssä ole etukäteen hankittua matkalippua matkakohteesta poistumiseksi, ei koko matkan hintaa menetettyjen matkapäivien perusteella korvata.

9.3.2 Laajasta kattavuudesta korvattavat kulut

Matkan keskeytymisestä korvataan ennen keskeytymisen syy ilmaantumista maksettuja vakuutetun kuluja.

Keskeytymiskuluina korvataan

- keskeytymisen vuoksi kokonaan käyttämättä jääneet, erikseen maksetut palvelut ja paikalliset retket kohteessa
- keskeytymisen vuoksi kokonaan käyttämättä jääneet, erikseen maksetut retket ja matkaliput sen matkakohteen ulkopuolelle, jossa keskeytyminen tapahtui tai sieltä edelleen sekä vakuutetun osuus näihin liittyvistä, käyttämättä jääneistä majoitustai muista palveluista. Mikäli nämä kulut sisältyvät vakuutetulle seuraavan kohdan

perusteella korvattavaan koko matkan hintaan, ei niitä korvata enää erikseen tämän kohdan perusteella

- koko matkan hinta vakuutetun menettäessä vähintään 40 % matkapäivistään sairaalahoitoon joutumisen tai ennenaikaisen matkalta paluun vuoksi. Korvaus sairaalahoidon vuoksi menetetyistä matkapäivistä maksetaan vain sairaalahoitoon joutuneelle. Mikäli sairaalahoitoon joutunut vakuutettu on alle 15-vuotias ja matkasairauden tai -tapaturman hoito vaatii lääkärin määräyksestä huoltajan hoitoa, suoritetaan huoltajalle vastaava korvaus
- vakuutetulle matkan aikana aiheutuneet välttämättömät ja kohtuulliset ylimääräiset matka- ja majoituskulut, kun vakuutetun matka pakottavasti keskeytyy vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen huomattavan omaisuusvahingon vuoksi. Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, joita vakuutetulle aiheutuu matkan keskeytymisestä etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset kustannukset uudesta menomatkaista matkakohteeseen, mikäli matka tehdään turvan voimassa ollessa ja se on välttämätön työsuhteen tai oppilaitoksessa tapahtuvan opiskelun vuoksi.

Käyttämättä olevat palvelut, retket, matkat ja majoitukset tulee perua matkanjärjestäjälle tai palveluntarjoajalle välittömästi matkan keskeytymisen syy ilmetyä. Jos perumista ei tehdä, korvataan keskeytymisturvasta enintään se vakuutetun osuus kuluista, joka lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaan olisi jäänyt vakuutetun vastuulle, jos peruminen olisi tehty.

Palveluilla tarkoitetaan keskeytyneeseen matkaan liittyviä, matkan hinnasta erillisinä maksettuja kulkuneuvojen vuokria, kursseja, tapahtumia ja vastaavia palveluita. Paikallisilla retkillä tarkoitetaan matkakohteessa tai sen välittömässä läheisyydessä tehtäviä lyhyitä retkiä.

Matkan hinnaksi katsotaan etukäteen maksetut vakuutetun matkaliput sekä vakuutetun osuus etukäteen maksetuista majoituskuluista tai valmismatkan tai erityisehtoisen valmismatkan hinnasta. Erikseen maksettuja palveluita ja paikallisia retkiä ei huomioida matkan hintaa laskettaessa. Valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, jonka järjestämiseen sovelletaan yleisiä valmismatkaehtoja ja valmismatkalakia. Erityisehtoisella valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, johon näiden lisäksi sovelletaan matkanjärjestäjän erityisehtoja.

Matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin jaksoina siitä alkaen, kun vakuutettu saapui matkan ensimmäiseen matkakohteeseen, siihen saakka kun se kulkuneuvo, johon vakuutetulla oli keskeytymisen syy ilmaantua hankittuna matkan jatkamiseksi viimeinen etukäteen maksettu matkalippu, aikataulun mukaan lähti.

Menetetty matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin jaksoina sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, kun sairaalahoito päättyi tai matkan keskeytyessä siihen saakka, kun se kulkuneuvo, johon vakuutetulla oli keskeytymisen syy ilmaantua hankittuna matkan jatkamiseksi viimeinen etukäteen maksettu matkalippu, aikataulun mukaan lähti. Jos viimeinen näin laskettu ajanjakso ylittyi 12 tunnilla, huomioidaan myös tämä 12 tunnin jakso menetettyjä matkapäiviä laskettaessa.

Jos vakuutetulla ei keskeytymisen syy ilmetyssä ole etukäteen hankittua matkalippua matkakohteesta poistumiseksi, ei koko matkan hintaa menetettyjen matkapäivien perusteella korvata.

9.4 Kulut, joita ei korvata

Kuluina ei korvata

- ylimääräisiä matka- ja majoituskuluja, ellei matkan keskeytymisen syynä ole vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistunut huomattava omaisuusvahinko. Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, joita vakuutetulle aiheutuu matkan keskeyty-

misestä etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi

- auton, muun liikennevälineen tai matkatavaroiden kotikuljetuskustannuksia
- bonuspisteiden, RCI -pisteiden tai vastaavien pisteiden menetystä
- ansionmenetystä tai välillisiä kuluja, kuten ateriat, pysäköinti- tai muita vastaavia kuluja
- kuluja, jotka on jo korvattu tai joista on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

9.5 Korvauksen hakeminen

9.5.1 Selvitys matkasta ja keskeytymisen syynä olevasta tapahtumasta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta, keskeytymisen syynä olevasta sairaudesta, tapaturmasta tai kuolemasta tai Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta huomattavasta omaisuusvahingosta sekä aiheutuneista kuluista ja menetyksistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiöllä on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

9.5.2 Korvausositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa kulut ja hakea niistä mahdolliset lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ole saatu korvausta lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen nojalla on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys.

9.5.3 Vahingon selvittelykulut

Lääkärin lausuntopaikkioita ei korvata vahingon selvittelykuluina. Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

9.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

10 MATKAN ODOTTAMISTURVA

10.1 Turvan keskeinen sisältö

Turvasta maksetaan korvausta vaihtoehtoisen reitityksen kuluista, kun vakuutettu joutuu odottamaan yleisiä kulkuneuvoa vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Korvausta maksetaan vain, mikäli odottamisen syy on ilmennyt ja vaihtoehtoisesta reitityksestä aiheutunut kulu on syntynyt turvan voimassa ollessa.

Korvattavan tapahtuman tulee lisäksi sattu vakuutuskirjassa mainitun ajan sisällä matkan alkamisesta. Kuluista korvataan ainoastaan ne kulut, jotka kohdistuvat matkan alkamispäivästä lukien sille ajanjaksolle, joka vakuutuskirjaan on merkitty turvan voimassaoloajaksi.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen lain nojalla, matkanjärjestäjän, matkatoimiston, hotelliin, liikennöintiyhtiön tai muun vastaavan taholta.

Kuluja korvataan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus odottamisen aiheuttanutta tapahtumaa kohden. Kuluja korvataan sen enimmäiskorvauksen mukaan, joka oli voimassa, kun odottamisen aiheuttanut syy ilmeni.

Korvattavista kuluista vähennetään se vakuutuskirjassa mainittu tapahtumakohtainen omavastuu, joka oli voimassa, kun odottamisen syy ilmeni.

10.2 Korvattavat tapahtumat ja niiden rajoitukset

Kulut korvataan, jos se kulkuneuvo, jolla vakuutetun pitäisi matkustaa ja johon vakuutettu oli etukäteen ostanut matkan, ei lähde vähintään

neljään tuntiin tai lainkaan Suomesta ulkomaille suuntautuvan matkan tai sieltä paluun alkamispaikalta. Lisäksi korvataan matkan odottaminen ulkomailla, jos kyseessä on Suomesta alkaneeseen tai Suomeen päätyvään matkaan liittyvä välitön jatkoyhteys. Kuluja korvataan jatkoyhteystilanteissa, joissa yhteyksien välillä on aikaa korkeintaan yksi vuorokausi. Jos on erikseen sovittu, että turva on voimassa myös kotimaanmatkalla ja siitä on tehty merkintä vakuutuskirjaan, korvataan myös matkan odottaminen Suomen sisäisillä matkoilla vastaavin perustein. Kulut korvataan, jos viivästys aiheutuu siitä, että yleistä kulkuneuvoa ei voida käyttää sään, luonnonmullistuksen, teknisen vian, rikollisen teon tai viranomaisen toimenpiteen vuoksi.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että vakuutettu toimittaa vakuutusyhtiölle lentoyhtiön, liikennöitsijän, matkajärjestäjän tai viranomaisen selvityksen viivästymisen syistä.

Kuluja ei korvata, jos odottamisen tai viivästyksen syy on lakko tai konkurssi.

10.3 Korvattavat kulut

Korvattavia kuluja ovat vakuutetun kohtuulliset ja välttämättömät ylimääräiset matkakulut, jotka ovat välttämättömiä vakuutetun matkan jatkamiseksi matkakohteeseen tai takaisin Suomeen vakuutetun alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti.

Ylimääräisillä matkakuluilla tarkoitetaan kuluja, jotka vakuutetulle syntyvät etukäteen maksettujen matkakulujen lisäksi.

10.4 Kulut, joita ei korvata

Kuluina ei korvata

- ylimääräisten matkakulujen kattamiseen käytettyjä bonus- tai vastaavia pisteitä ansionmenetystä tai välillisistä kuluja, kuten ateria-, pysäköinti- tai muita vastaavia kuluja
- kuluja, jotka on jo korvattu tai joista on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

10.5 Korvauksen hakeminen

10.5.1 Selvitys matkasta ja odottamisesta

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta, viivästyneestä kulkuneuvosta ja viivästyksen syystä sekä aiheutuneista ylimääräisistä kuluista. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

10.5.2 Korvaustositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa kulut ja hakea niistä mahdolliset lain tai matkajärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ei ole saatu korvausta lain tai matkajärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen nojalla on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys.

10.5.3 Vahingon selvittelykulut

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvaushakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

10.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

11 MATKAN MYÖHÄSTYMISTURVA

11.1 Turvan keskeinen sisältö

Turva korvaa sen voimassaoloaikana sattuneen matkalla myöhästymisen, kun vakuutettu myöhästyy ulkomaille suuntautuvalta matkalla vakuutusehdoissa määritetystä syystä.

Korvausta maksetaan vain, mikäli myöhästymisen syy on ilmennyt ja myöhästymisestä aiheutunut kulu syntynyt turvan voimassa ollessa.

Korvattavan tapahtuman tulee lisäksi satua vakuutuskirjassa mainitun ajan sisällä matkan alkamisesta. Kuluista korvataan ainoastaan ne kulut, jotka kohdistuvat matkan alkamispäivästä lukien sille ajanjaksolle, joka vakuutuskirjaan on merkitty turvan voimassaoloajaksi.

Kuluja korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen lain nojalla, matkajärjestäjän, matkatoimiston, hotellin, liikennöintiyhtiön tai muun vastavain taholta.

Kuluja korvataan yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvaus myöhästymisen aiheuttanutta tapahtumaa kohden. Kuluja korvataan sen enimmäiskorvauksen mukaan, joka oli voimassa, kun myöhästymisen aiheuttanut syy ilmeni.

Korvattavista kuluista vähennetään se vakuutuskirjassa mainittu tapahtumakohtainen omavastuu, joka oli voimassa, kun myöhästymisen syy ilmeni.

11.2 Korvattavat tapahtumat ja niiden rajoitukset

Myöhästymisen korvataan, jos vakuutettu ei ehdi ajoissa ulkomaille suuntautuvan lento-, laiva-, juna- tai bussimatkan alkamispaikkaan tai ulkomaille suuntautuvan lento-, laiva-, juna- tai bussimatkan jatkoyhteyden alkamispaikkaan sen vuoksi, että

- yleinen kulkuneuvo, jolla vakuutettu on aikonut tulla tai jolla hän on ollut tulossa edellä mainittuun paikkaan, viipyy matkalla sään, luonnonmullistuksen, teknisen vian, rikollisen teon, liikenneonnettomuuden tai viranomaisen toimenpiteen vuoksi
- vakuutetun käyttämä moottoriajoneuvo, jolla vakuutettu on aikonut tulla tai jolla hän on ollut tulossa edellä mainittuun paikkaan, viipyy matkalla luonnonmullistuksen, teknisen vian, moottoriajoneuvon kohdistuneen rikollisen teon, liikenneonnettomuuden tai viranomaisen toimenpiteen vuoksi.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että

- vakuutetulla on etukäteen ostettu matkalippu siihen kulkuneuvoon, josta vakuutettu myöhästyy
- vakuutettu toimittaa vakuutusyhtiölle lentoyhtiön, liikennöitsijän, matkajärjestäjän, viranomaisen tai ajoneuvon huoltokorjaamon selvityksen myöhästymisen syystä.

Kuluja ei korvata, jos myöhästymisen syy on lakko tai konkurssi.

11.3 Korvattavat kulut

Myöhästymisturvasta korvataan

- vakuutetun kohtuulliset ja välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskulut, jotka ovat välttämättömiä vakuutetun matkan jatkamiseksi matkakohteeseen tai takaisin Suomeen vakuutetun alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti
- vakuutetun myöhästymisen vuoksi kokonaan käyttämättä jääneet, etukäteen erikseen maksetut matkapalvelut matkakohteessa
- vakuutetun myöhästymisen vuoksi menettämien matkapäivien osuus matkan hinnasta tai matkan hinta, jos vakuutetun matkalle mukaan liittyminen on myöhästymisen vuoksi mahdotonta.

Ylimääräisillä matka- ja majoituskuluilla tarkoitetaan kuluja, jotka vakuutetulle syntyvät etukäteen maksettujen matka- ja majoituskulujen lisäksi.

Matkapalveluilla tarkoitetaan kyseiseen matkaan liittyviä vakuutetun etukäteen erikseen

maksamia kulkuneuvojen vuokria, paikallisten retkien ja kurssien maksuja ja tapahtumien pääsymaksuja.

Matkan hinnaksi katsotaan etukäteen maksetut vakuutetun matkaliput sekä vakuutetun osuus etukäteen maksetuista majoituskuluista tai valmismatkan tai erityisehtoisen valmismatkan hinnasta. Eriksen maksettua matkapalveluita ei huomioida matkan hintaa laskettaessa. Valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, jonka järjestämiseen sovelletaan yleisiä valmismatkaehtoja ja valmismatkalakia. Erityisehtoisella valmismatkalla tarkoitetaan matkaa, johon näiden lisäksi sovelletaan matkajärjestäjän erityisehtoja.

Matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin jaksoina siitä alkaen, kun vakuutetun olisi alkuperäisen matkasuunnitelman mukaan tullut saapua matkakohteeseen, siihen saakka, kun se kulkuneuvo, johon vakuutetulla on myöhästymisen syyn ilmaantuessa hankittuna matkan jatkamiseksi viimeinen etukäteen maksettu matkalippu, aikataulun mukaan lähti. Menetetty matkapäivät lasketaan täysinä 24 tunnin ajanjaksoina siitä alkaen, kun vakuutetun olisi alkuperäisen matkasuunnitelman mukaan tullut saapua matkakohteeseen, siihen saakka, kun vakuutettu todellisuudessa saapuu matkakohteeseen.

Jos vakuutetulla ei myöhästymisen syyn ilmetessä ole etukäteen hankittua matkalippua matkakohteesta poistumiseksi, ei menetettyjen matkapäivien osuutta matkan hinnasta korvata.

11.4 Kulut, joita ei korvata

Kuluina ei korvata

- ylimääräisten matkakulujen kattamiseen käytettyjä bonus- tai vastaavia pisteitä ansionmenetystä tai välillisistä kuluja, kuten ateria-, pysäköinti- tai muita vastaavia kuluja
- menetettyjä matkapäiviä, jos vakuutetulle korvataan koko matkan hinta Matkan keskeytymisturvasta
- kuluja, jotka on jo korvattu tai joista on haettu korvausta toisesta vapaaehtoisesta turvasta tai vakuutuksesta.

11.5 Korvauksen hakeminen

11.5.1 Selvitys matkasta ja myöhästymisestä

Korvauksenhakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys matkasta, myöhästymisestä, myöhästymisen syystä sekä aiheutuneista kuluista ja menetyksistä. Tämä on tehtävä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoitus. Pyydettyä vakuutusyhtiölle on toimitettava myös muu korvausasian ratkaisemiseksi tarpeellinen selvitys.

11.5.2 Korvaustositteet

Korvauksenhakijan tulee itse maksaa kulut ja hakea niistä mahdolliset lain tai matkajärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaiset korvaukset korvausvelvolliselta. Niistä kuluista, joista ei ole saatu korvausta lain tai matkajärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen nojalla on pyydettyä toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäiset kuitit tai muu vakuutusyhtiön hyväksymä selvitys.

11.5.3 Vahingon selvittelykulut

Asiakirjat, selvitykset ja lausunnot korvaushakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan.

11.6 Muut sovellettavat ehtokohdat

Turvassa noudatetaan kaikkien matkavakuutusten yhteisiä määräyksiä ja Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen kaikkien turvien yhteisiä määräyksiä.

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan vakuutusso-
pimuksen kaikkiin vakuutuksiin.

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta
osin vakuutuslain (543/94) määräyk-
siä. Suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat
niihin vakuutuslain säännöksiin, joissa
käsitellään mainittuja asioita. Vakuutusso-
pimukseen sovelletaan myös niitä vakuutus-
lain säännöksiä, joita ei näihin yleisiin
sopimusehtoihin ole kirjoitettu.

1 KÄSITTEET (2 § ja 6 §)

Vakuutusnottaja on se, joka on tehnyt va-
kuutusnottajan kanssa vakuutusso-
pimuksen.

Vakuutusnottajana Henki- ja Työkyvyt-
tömyysvakuutus Oy, Eurooppalaisen Matkustajavakuutus-
nottajana on Vakuutusosakeyhtiö
Eurooppalainen. Muissa vakuutusso-
pimuksissa vakuutusnottajana on Pohjola Vakuutus Oy.

Vakuutusnottajista käytetään näissä ehdois-
sa nimitystä vakuutusyhtiö. Vakuutuskirjassa
mainitaan sopimuksen vakuutusnottajat.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen
kohteena.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutuskirjaan
merkitty vakuutuksen voimaoloaika. Va-
kuutuskausi jatkuu sovittu vakuutuskauden
kerrallaan, jollei jompikumpi sopijaosapuoli irtisano
sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta va-
kuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu
maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka
perusteella vakuutuksesta suoritetaan korva-
usta.

2 TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUSSOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 § ja 24 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee en-
nen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat
ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esit-
tämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä
vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.
Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi
vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta vii-
vytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa,
vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyt-
täessään edellä mainittua velvollisuuttaan me-
netellyt vilpillisesti, vakuutusso-
pimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pi-
tää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus
raukeaisi.

2.2 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti (24 §)

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahalli-
sesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää
vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuu-
tensa henkilövakuutuksessa ja vakuutusyhtiö ei
olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat
ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuu-
tusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö oli-
si myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeam-
paa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla
kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu
siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua
tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden
laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuu-
tusnottajan tai vakuutusnottajalle oikeuteen
kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä
voidaan sovitella.

3 VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUS- SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta
ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuu-
tusnottajan kanssa silloin, kun vakuutus-
yhtiö tai vakuutusnottaja antaa tai lähettää
hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen
tarjoukseen.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytykse-
nä on vakuutuskauden alkamisen vakuutusmak-
sun suorittaminen

- aina, kun kyseessä on määräaikainen mat-
kavakuutus,
- kun vakuutusyhtiö on asettanut jatkuvan
Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen
voimaantulon edellytykseksi ensimmäisen
vakuutuskauden maksun maksamisen tai
kun siihen on erityisiä syitä esimerkiksi
vakuutusnottajan aikaisemman maksun
laiminlyönnin vuoksi.

Maksamisedellytyksestä tehdään merkintä va-
kuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Vakuutuksen myöntämisen perusteet

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot mää-
rättyvät vakuutusso-
pimuksen vuosipäivän
mukaan. Jos sopimukseen lisätään vakuutus,
tämän vakuutuksen osalta vakuutusmaksu ja
muut sopimusehdot määräytyvät lisätyn vakuu-
tuksen alkamisajankohdan mukaan.

Henkilövakuutuksessa vakuutetun terveyden-
tila arvioidaan ja ikä lasketaan vakuutus-
kemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen
ajankohdan terveydentilan ja iän perusteella.
Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta
koskevaa hakemusta sillä perusteella, että va-
kuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön,
jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huo-
nontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on
annettu tai lähetetty vakuutusyhtiöön

3.3 Vakuutusso- pimuksen voimassaolo (17 §)

Vakuutusso-
pimus on ensimmäisen vakuutus-
maksukauden päätyttyä voimassa sovitun va-
kuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutus-
nottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.
Tätä irtisanomisoikeutta vakuutusyhtiöllä ei
kuitenkaan ole henkilövakuutuksessa

Vakuutusso-
pimus voi päättyä myös muista jäl-
jempänä kohdissa 4.2 ja 11 mainituista syistä

Vakuutus voi olla myös määräaikainen, jolloin se
on voimassa sovitun vakuutuskauden. Vakuutus
voi kuitenkin päättyä kesken vakuutuskauden
jäljempänä kohdissa 4.2, 11.1 ja 11.2 maini-
tuista syistä.

Jos määräaikaisessa matkavakuutuksessa pa-
luu matkalta kotimaahan myöhästetty vakuutus-
riippumattomista syistä, pitenee vakuutuksen
voimaoloaika 48 tunnilla.

4 VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden ku-
luessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutus-
nottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun.

Vakuutusso-
pimuksen kaikkien vakuutusten
maksut yhdistetään yhdeksi maksuksi, joka
laskutetaan yhdessä tai useammassa erässä
sopimuksen mukaan. Jos vakuutusso-
pimuksen muutoksesta johtuvaa maksua ei ole yhdistet-
ty aikaisemmin sovituihin eriin, laskutetaan
tämä maksu erikseen. Vakuutusso-
pimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan sopimuksen
kaikkien vakuutusten hyväksi maksusuorituk-
sen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin,
että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa
samaa päivämäärään.

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien
Pohjolan vakuutusmaksusaatavien maksami-
seen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä,
mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suoritus-
sellaan lyhennetään. Vakuutusnottajan mak-
susuoritus kohdistetaan vakuutusso-
pimukseen kuitenkin ensisijaisesti maksetun laskun viite-
tietojen mukaisesti, ellei vakuutusnottaja ole
suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen
toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuu-
tusmaksun suorittamisen osittain tai kokonaan
kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuu-
tusyhtiöllä on oikeus irtisanoa koko vakuutus-
sopimus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisano-
nosta koskevan ilmoituksen lähettämisestä.
Irtisanomisen voi suorittaa yksi vakuutusyhtiö
myös toisen vakuutusyhtiön osalta.

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko vakuu-
tusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä,
vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan
kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mah-
dollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoi-
tuksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuu-
tusnottajan maksuvaikeuksista, joihin hän
on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun
erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyt-
tään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huoli-
matta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaa-
misesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään
kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan
päättymisestä. Irtisanomiselmoituksessa maini-
taan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen mää-
räaikaiseen jatkumiseen. Vakuutusnottajan
on ilmoitettava kirjallisesti tässä tarkoitetusta
maksuvaikeudesta vakuutusyhtiölle viimeistään
irtisanomisaikana.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä koh-
dassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhäs-
tymisajalta on suoritettava korkolain mukaista
viivästyskorkeus.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu korvauksiin vakuu-
tusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista
perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu pe-
ritään oikeusteitse, on vakuutusyhtiö oikeutettu
lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin
ja -kuluihin.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväk-
si kolmannelle osapuolelle.

4.3 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Palautettava vakuutusmaksua määrättäessä
voimaoloaika lasketaan päivinä sen va-
kuutuskauden mukaan, jota vakuutusmaksu
koskee.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta jäl-
jempänä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa
tai kun asiassa on menetely vilpillisesti koh-
dassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutus-
maksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos
palautettava maksu on vähemmän kuin vakuu-
tusso-
pimuksissa mainittu euromäärä

Vakuutusyhtiö perii Eurooppalaisen Matkus-
tajavakuutuksesta vakuutuskirjassa mainitun
vähimmäismaksun.

4.4 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutusyhtiö voi vähentää palautettavasta
vakuutusmaksusta maksamattomat eräänty-
neet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön
erääntyneet saatavat kaikkien niiden vakuutus-
yhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutus-
nottajana Mittaturvasopimuksessa.

5 VAKUUTUSNOTTAJAN TIEDONANTOVELVOLLISSUUS VAARAN LISÄÄNTYMISESTÄ (27 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa vakuutus-
yhtiölle vakuutusso-
pimusta päätettäessä ilmoi-
tettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen
kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa li-

säävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutus- turvan päättymisestä. Vaaraa lisäävä muutos voi myös olla esimerkiksi vakuutetun yhtäjaksoinen yli vuoden kestävä oleskelu ulkomailla. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuosiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksia ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoitusvelvollisuudesta vuosiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja henkilövakuutuksessa on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta, mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

6.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

6.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa. Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai, jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielenillassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

7 KORVAUSMENETTELY

7.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan selvitykset, jotka ovat kohtuudella hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä. Asiakirjat ja selvitykset korvauksen hakijan on hankittava ja toimitettava yhtiölle omalla kustannuksellaan, ellei mainituissa ehdoissa tai muutoin ole toisin sovittu.

Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan hänen korvaustaan alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Korvauskäsittelyssä voidaan tarkistaa eri yhtiöille ilmoitettuja vahinkoja vahinkovakuutuksia

koskevasta vakuutusyhtiöiden yhteisestä tietojärjestelmästä.

7.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

7.3 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Vakuutusyhtiö voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajana Mittaturvasopimuksessa.

8 MUUTOKSEN HAKEMINEN VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN (8 §, 68 § ja 74 §)

8.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun.

8.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisuja antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä toimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on vireillä oikeudessa tai on siellä käsitelty.

8.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

9 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS (75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä takaisin vain sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä suoritettuja korvauksia.

10 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

10.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.1 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu; tai vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttävänsä kohdassa 2.1 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelemiseksi kohdan 2.1 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyy seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle, ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

10.2 Jatkuvan vakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa (20 a §)

Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Henkivakuutuksessa vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksukauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, jos muutokseen on erityistä syytä

- yleisen vahinkokehityksen tai
- korkotason muutoksen vuoksi eikä vakuutusopimuksen sisältö olennaisesti muutu alkuperäisen sopimukseen verrattuna.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutusopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutusopimuksen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos maksukaudesta ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusopimus voi lisäksi muuttua kohdan 10.3 indeksisäätöjen mukaisesti.

Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä luetelluissa tapauksissa tai poistaa va-

kuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomista edellyttäviä ehtomuutoksia ei voi kuitenkaan tehdä Henkivakuutukseen.

10.3 Indeksien vaikutus

Pohjolan Terveysvakuutuksen, Pohjolan Toimeentulovakuutuksen, Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen, Henkivakuutuksen ja Työkyvyttömyysvakuutuksen enimmäiskorvaukset ja korvausmäärät on sidottu kuluttajahintaindeksin uusimman indeksisarjan hintakehitykseen.

Jos kuitenkin korvausmäärä on iän mukaan aleneva Henkivakuutuksessa ja Työkyvyttömyysvakuutuksessa, indeksiin on sidottu vakuutusmaksu.

10.3.1 Pohjolan Terveysvakuutuksen, Pohjolan Toimeentulovakuutuksen, Eurooppalaisen Matkustajavakuutuksen, Henkivakuutuksen ja Työkyvyttömyysvakuutuksen enimmäiskorvausten ja korvausmäärien sitominen indeksiin

Vertailuindeksinä käytetään vakuutuskauden alkamispäivää edeltäneen kalenterivuoden syyskuun indeksiä. Vakuutuskirjaan merkityt enimmäiskorvaukset ja korvausmäärät muutetaan jokaisen vakuutuskauden alussa yhtä monta prosenttia kuin vertailuindeksi poikkeaa aikaisemmin käytetystä vertailuindeksistä.

Vakuutusmaksut sekä Henkivakuutuksessa ja Työkyvyttömyysvakuutuksessa myös erikoisvastuumaksun osuus muutetaan tarkistettua korvausmäärää vastaavaksi.

Enimmäiskorvaukset ja korvausmäärät pyöristetään lähimpään täyteen euroon.

10.3.2 Vakuutusmaksun sitominen indeksiin, kun korvausmäärä on iän mukaan aleneva Henkivakuutuksessa ja Työkyvyttömyysvakuutuksessa

Vertailuindeksinä käytetään vakuutuskauden alkamispäivää edeltäneen kalenterivuoden syyskuun indeksiä. Vakuutusmaksua muutetaan jokaisen vakuutuskauden alussa yhtä monta prosenttia kuin vertailuindeksi poikkeaa aikaisemmin käytetystä vertailuindeksistä.

Korvausmäärä määräytyy vakuutusmaksun perusteella. Korvausmäärän perusteella lasketaan erikoisvastuumaksu.

11 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

11.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt myöhempää vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Yhdelle vakuutusnottajana olevalle yhtiölle suoritettu irtisanominen on pätevä myös toisen vakuutusnottajayhtiön osalta.

11.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu
- 2) vakuutusnottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutussopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoitamisissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä
- 4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutusnottajan
- 5) vakuutettu on vakuutusnottajan jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

11.2.1 Menettely

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

11.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutuskauden lopussa (17a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa henkilövakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanomismuutokset lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutusnottaja on sattunut.

Tätä irtisanomisoikeutta vakuutusyhtiöllä ei kuitenkaan ole Henkivakuutuksessa

11.4 Henkivakuutuksen päättymisilmoitus (21 §)

Jos Henkivakuutus on ollut voimassa yli vuoden ajan, vakuutusyhtiö lähettää viimeistään kuukautta ja aikaisintaan kolmea kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä vakuutusnottajalle muistutuksen vakuutuksen päättymisestä.

Jos vakuutusyhtiö laiminlyö tämän muistutuksen lähettämisen, Henkivakuutuksen voimassaolo jatkuu. Vakuutus päättyy kuitenkin kuukauden kuluttua siitä, kun myöhästynyt muistutus on lähetetty vakuutusnottajalle ja viimeistään kuukauden kuluttua henkivakuutuksen voimassaoloajan päättymisestä.

12 SOVELLETTAVA LAKI JA LASKUPERUSTEET

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia ja henkilövakuutuksissa lisäksi vakuutusyhtiöläin edellyttämiä laskuperusteita.

13 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuksissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5-7 § ja 9 §)

Tieto hylkäysperusteista (6a §)

Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7-9 §, 67-68 § ja 70 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksättömyys (35 §)

Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Päättynyt henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (43 §)

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Maksu vääriä henkilöille (71 §)

Vakuutusnottajan takautumisoikeus (75 §).

Ks. edellä mainitut lainkohdat: www.pohjola.fi/vakuutussopimuslaki.